

309120 వ్రత దినము ప్రకటించబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం. డిసెంబరు నెల 5 వ తేది బుధవారము

No. 205

నంపుటము. 8.

పింగళ నామ సంవత్సర కార్తిక మాస చతుర్థి

నంది 209

OTTO DILBAHAR REGD

THE

PERFUME OF ORIENTALS

DELIGHTFUL & LASTING

మిక్కిలి మనోహరమగునువాసన

128

(రిజిస్టరు కాలిఫోర్నియా) ఆటో దిల్ బహార్ (రిజిస్టరు కాలిఫోర్నియా)

ఇప్పుడేకాలపు దుబి కనువగునది, సాటిలేని మనోహరమగునువాసనగలది. ఆల్కాహోలుగాని, రాయముగాని, చేర్చబడకనే నిధము చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలపై కొన్ని దిండులు చిలుకరించినచో, మనోహరమగునువాసన ని స్తులవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

దిన్నెలైజా (అర డ్రాం)	సీసా 1-2	రు	0-8-0
మధ్యరకము నైజా 1-1/2 డ్రాం	"	"	0-12-0
వేరొక నైజా 2	"	"	1-4-0
వెద్దలైజా 4	"	లేక 1/2 డ్రాం	2-0-0

ది. పి. ఖర్చులు రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిషాపులలోను దొరకును. దీనికి అనేకమగు నకలునెట్లు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసానైన ను, రాష్ట్రమైనను ఆటో దిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలించుము. ఈ ఆటో దిల్ బహార్ యొక్క సలహాములను పరిశీలనచేయ గోరువా రీ దిగువవారికి వ్రాసినచో ఆటో దిల్ బహార్ గల నువాసనకార్థంబు ఉచితముగ పంపుదురు.

సోల్ ఏజెంట్లు ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కో; నెం. 155, బామ్బాయ్ నగరము.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సరమామృతము

చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-8 వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.

చార్మపు నొప్పుల మాన్పును.

దోలును. వామును.

పోట్ల పోగొట్టును.

సువాసనగలిగి యుండును.

ప్రతియుంట నుండదగినది.

వనమూలికలచే హిందూ దేశ నుండు.

దేహమును నేరుబడు మంచియుండు.

దీనిని విదేశములలో నూడ వాడుకయున్నది.

అమృతాంజనము డి. పి. 108, కెరీకల్, బాంబాయి, 6, తంజావూరు, తిరుచి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర సంరక్షణి (ప్రథమ సంపుటము)

అనేక మంచి విషయము లిందు జరిపింపబడియున్నవి. ఆంధ్రులందరూ జదివితగవలయును. ప్రాకృత్యము చదివిన వారికి బోధపడగలదు. కొన్ని ప్రతులు మాత్రమే మిగిలియున్నవి. త్వరపడుడు. 858 పుటలు. వెల ఒకరూపాయ మాత్రమే. (961)

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

గోవింద గాజు హాస్యోద్రాగపు.

ఆంధ్ర సంరక్షణి పత్రికాధిపతి, కాకనాడి, గోదావరి జిల్లా.

అమృతాంజనము అనలేనప్పుడు.

ఈ లేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి కాళ్ళింనుమును వోసుండును. 219

అగోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుష్ష్యుని యిప్పించును.

ప్రస్తుతము శాకభక్షియగు అను పుస్తకమునకు

వ్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము.

వైద్యశాస్త్ర మణితంకర్ గోవింద్,

ఆంధ్ర సంరక్షణి కార్యదర్శి, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

K. B. JOSHI & Co.,

32, Hornby Road Fort,

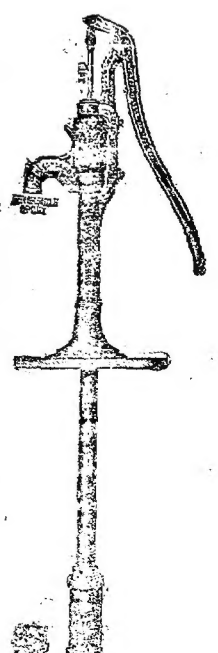
BOMBAY.

LARGEST HAND PUMP

Our 3 inch Pump is the largest available Hand Pump on the Market. Very useful for Shallow Water. Large capacity to suit small irrigation write for particulars and prices (537)

ALSO

Hand Pumps for very deep wells up to 150 ft. Hand Pumps of new pattern, ready in stock. Write at once for further particulars.

శాస్త్రోక్త మైన ఎరువు.

రాజధాని రసాయన ఎరువుకాలా (లిమిటెడ్)

662

పై విచారణాధికారులు: మెసర్సు ప్యారీ కంపెనీవారు, చెన్న పట్టుం,

వరి, వోళ్లు, ప్రత్తి, పొగాకు, చెఱుకు, అరటి మొదలగు మాగాణి. ఖిమ్మి, పయిర్లకున్న, దుంప, ఫలవృక్ష ములకున్న, మొక్క తీగవలెనగునట్లు సంపూర్ణ ఎరువులు శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేసి విక్రయించుచున్నాము. ఇవి యిచ్చియు వీటిని ఉపయోగించు భూములకు తగినట్లు తయారుచేయబడుటచేత ఎరువులు కొనబడిన చాల తాలూకు భూములమట్టిని రసాయన శోధనశాలలో ఉచితముగా పరిశీలించి తయారుభూముల గుర్తా గుణములను అనుసరించి తయారుచేయుచున్నాము. "శాస్త్రోక్త ఎరువు" అను మాసాంతర పత్రికను ఇంగ్లీషు, తెలుగు, అరబిక్, కన్నడం, మళయాళం మొదలగు భాషలలో నెలనెలకు ప్రచురించి అందులో ఎరువు విషయముగా వ్యాసములు వ్రాసి, దిక్కుక్కు జిల్లాలలోని జమీన్ దార్లకును ఉచితముగా పంపించుచున్నాము. వైద్యుని పత్రికకున్న, ఇంకా ఎరువు విషయముగా ఇతర అంశములకున్న ఈ క్రింద నడపబడియుండు వైచిలీసమునకు వ్రాసి తెలుసుకొనవచ్చును.

ప్యారీ అండు కంపెనీ, పోస్టుబాక్సు నెం 12, మదరాస్.

Parry & Co., Post Box No. 12, Madras.

నర్వవృశ్చిక విషనంజీవిని.

(రిజిస్టరు ట్రేడు మార్కు)

586

దుఃఖముతో వచ్చువారు సంకోచముతో పోవుదురు. గుణము లేదని రుజువు చేయువారలకు రూ 100 ఇనాం.

ఇది ప్రతి క్షుణ్ణమునందు మందల పనిన సుఖ్యోపద్రును. అండ్ యూగాని, దేహమునైదులకే పొడగాంచబడియున్నది. ఎన్ని దినములు అంచినను మందు గుణములు మారుట లేకునట్లు మూత్రమే కాక ఎలక కుక్క, పాము, ఇట్టి మొదలగు విషజంతువుల కాటులలో నుపయోగించును. నెలపాకల్ 1-3 0-0. పోస్టల్ 0-8-0. 1 డజన్ 5-0-0. పోస్టల్ 5-0-0. పోస్టల్ 5-0-0.

ఒక నెల 2 ప్యాకెట్లు టెప్పించుకొనువారికి పోస్టల్ ఇనాం. వర్షపుల 100 2-25 రూపాయలు కలిపి విషవృక్షములను చిరునామ:—

ధనలక్ష్మి కంపెనీ,

1.6 వెంకటేశ్వర్తి, తిప్పి, సోకారుపేట పోస్టు, మదరాసు.

జీవిత చరిత్రములు.

1. మహాదేవగోవింద రాణిజీ వెల 0-8-0
2. రామతీర్థస్వామి ఎం. పి. 0-8-0
3. నివేదితసోదరి (932) 0-8-0
4. హర్షింజీప్రభువు 0-8-0
5. విదవ జార్జిచక్రవర్తి 0-8-0

ఈ 5 గ్రంథములను నాకేవల్యమును కొనువారికి పి. పి. ఖర్చులను మేమే భరించి పంపెదము. ఎం. ఆర్. కృష్ణారావు అండు కో, నెల్లూరు.

ఉచితము.

గదాధర మనోహరమగు కథ.

అధ్యక్ష:—హెచ్.వి.ఎం.ఎ. అండు నన్ను,

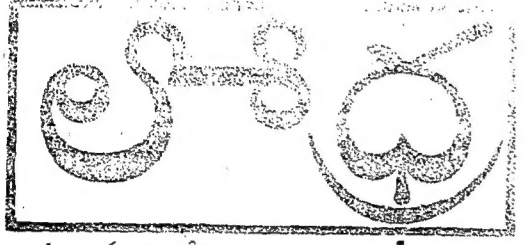
పోస్టుబాక్సు 27, మద్రాసు.

మలయచందనము

(957) సెక్రెటరీయము కుశారము. చంద్ర పుష్పకృష్ణమూర్తి ఎవరికిని తెలియదు. పద్మము లేదు. పిచికారీ మున్నగు కలిచికిలీల పనిలేదు. రుచ్య మైన మా మలయచందనము ఎటువైపును, పచ్చ అను మాడు విధముల రోగమును మాఱుటలలో మాన్యును. డబ్బీ 1-కి 2-0-0.

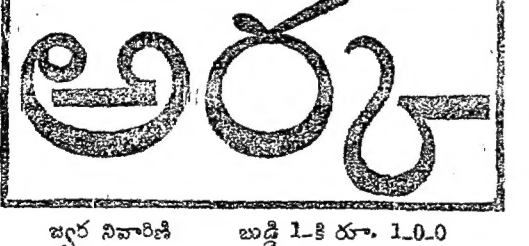
గంధ ర్వ ఫార్మ సి, రాజమండ్రి, తేక కి, లింగిశెట్టి వీధి, మదరాసు. కీర్తిమతై గోపాలకృష్ణ గోకలేశారి చక్రవర్తి. ప్రతి 1-కి 0-0-0 1-కి ప్రతిలకు 0-0-0 చి. పి. భిక్షులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రవర్ణనా కావ్యాలుయెవరైనా పాఠ్య పాఠ్య, పాఠ్య, పాఠ్య.

గర్భాశయ రోగినివారికి:— స్త్రీలకు గలుగు ఋతుకుల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైల జాగ్రాసు, తక్కువగానుసోవుట, తునురురోగము, సంతాపహీనత, రక్తహీనత, భుజబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లకోప్పలు, అరికాళ్లు, అరచేతులు మంట మొదలగు స్త్రీమర్మ వ్యాధిలను తుడుర్చును. పెద్దబుడ్డి రు 3 0-0. చిన్నది రు. 1-10-0

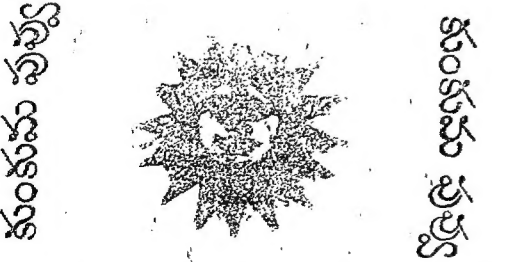

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లకోప్పలు, సోమరితనము, మేహ వ్రణములు, నుఖసంకటములు, నిస్సక్తైవ, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని ముఖమునకు లేజున్నును యిచ్చును. పెద్దబుడ్డి రు 3-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

జ్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు. 1-0-0 కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద ఔషధశాల, 166 9, బందరువీధి, మద్రాసు. బ్రాంచి:—సికింద్రాబాదు అండ్ నెల్లూరు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కున గమనింపుడు. కరస్పాన్డెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎన్. నారాయణ అండు కంపెనీ. (5కి) 21, హమ్మం వీధి, బాంబాయి.

లాన్సుడౌను ప్రభువు.

యుద్ధముంతయు నొందుట కేలవాంఛింపుచుండెను. లాన్సుడౌను ప్రభువుగారి శాంతియుద్ధమును ఆశ్చర్యము గొలుపుచున్నది. ఇంకను ఉచారభావ సమన్వితము లగు “డెయిలీన్యూస్” “ప్లేరు” పత్రిక లీయుద్ధము మునకు చేయుత యొసంగుట అతివింతగానున్నది. “డెయిలీన్యూస్” పత్రిక యిట్టి సయత్నములు మానకనేమట దొడ్డున ననియుప్రభువుగారి విధానమువలన యుద్ధాశయముల కట్టి భంగములును కలుగ వనియు నుడువుచున్నది. ఇందలివిజ్ఞప్తి యేమన లాన్సుడౌనుప్రభువు పక్షము వారియొక్కయు, యుద్ధావార పక్షమువారి యొక్కయు, యుద్ధాదర్శములు ప్రత్యక్షవిద్యములుగ నున్నవి. ప్రపంచమున మానవస్వాతంత్ర్యము గూర్చి యెల్లరమానములలో యేకీభావము లందయుంచుచు, తమొక మన ప్రత్యేక సంఘాధికారమును, అల్పసంఖ్యాకుల నిరంకుశమును నిర్మూలితము లగుననియు లాన్సుడౌను ప్రభువుగారు గ్రహించిరి. కావున, తమకును, తమపక్షము వారికిని ప్రతికూలములగు మార్పులను గొనివచ్చుచున్న యిట్టి యుద్ధమును అంతము సెందింపకలెనని వీరు దలంచుచున్నారు. “తామిచ్చుగింపని ప్రభుత్వమును జర్మనులవై మిత్ర మండలివారు నిర్బంధింపర”ని విస్పష్టముగ నుడువు తునరమని లాన్సుడౌనుగారు పలికియున్నారు. వారి విషయమున ప్రయత్నించిన, సఫలభవోరథులు కాజాలరు. కాని సమయమువచ్చినపుడు వారు జర్మను ప్రజలతో సంగిగావించు కొనెదరగాని, సంగిప్రయత్నములకాగితములుగ పరిగణించి, తృణీకరించు మోహనజాలరన్ వంశస్థులతో శాంతి చేసికొనరు. కాని యిట్టి యుద్ధేతనునకు లాన్సుడౌనుప్రభువుగారి రెట్టియుత్సాహము నైనను వెలిబుచ్చుటలేదు. ప్రపంచమున ప్రజాస్వామ్యము వ్యాప్తముగావలెననియు, జర్మనులు పశుబలమును రూపుమాపి, నిరంకుశమును నిరాకరించుట నేర్చుకొనెదనుక

యుద్ధముచేయుట మానవుని విధినియు, ప్రపంచమున భావికాలపుకాంతిని నెలకొల్పుటకు ప్రజాస్వామ్యములతో సంగి అత్యవసరమనియు లాన్సుడౌను ప్రభువుగారు గ్రహింపలేదు. ప్రస్తుతము సంగ్రామ మేవిధముగనో అంతయు నొందిన యెడల, వనోహానజాలరను వంశస్థులతో సంగి చేకూరినయెడల, తమ పక్షమువారి ఆశాములు నిరముగ ప్రము లాన్సుడౌను ప్రభువుగారు గ్రహించిరి. ప్రజాస్వామ్యము విజయము గాంచజాలదు; పశుబలమునంత మొందనేరదు. అనగా, బ్రిటిషువారు విద్రాంతు ఇండియాదేశములకు స్వసరి పాలన ము సంగతి రి స్కూ-రింపుచుండ, తాము ప్రజాస్వామ్యము రక్షణమునకును, చిన్న రాజ్యముల స్వాతంత్ర్యమునకును విదేశపాలనమున నున్నవారి విడుదలకును పోరు సలూచుంటిమను విరగ్ధభావము లీయుద్ధ మిప్పుడు ముగిసిన యెడల ప్రబలము కాజాలవు. కావున లాన్సుడౌనుగారు యుద్ధము మిగుల నసౌకర్యముగ నున్నదని చెప్పిరి: అది మరల సంపూర్ణముగ నాశము నొందించుటకు పూర్వము దానినంతయు నొందింపవలయును. నాల్గవైపు పత్రిక అప్రిప్రాయములతో మేమేకీభవింపుచున్నాము. కాని, యీ సందర్భతరుణమున, వివాదముకంటె యెక్కుడు ఘోరవిషయములు కలవనియు, జర్మనీ వారిని సంపూర్ణముగ నోడించినకాని వారు విజయలేయనియు డెయిలీన్యూస్ “ప్రతిక బ్రిటిషువారికి డెయిలీన్యూస్” లాన్సుడౌను ప్రభువుగారు మధ్య వివాదాలో మిగుల ప్రజానుమోదమును పడయగలుగునని “టైము” పత్రిక నుడువుమాటలు సత్యము. లాన్సుడౌను ప్రభువుగారి భావములు ఇంగ్లాండులోగాని, స్వామ్యములోగాని అధిక సంఖ్యాకుల చే నామోదింపబడునని మేము విశ్వసించుము. “టైము” పత్రిక వ్రాసినట్లు వారు పరిపాలనా విషయములలో నెట్టి మార్పులను కలుగ జేయుటలేదు. ఇదివరకే వీరు తమ పక్షమువారిచే నైనను ఈ విషయమున సానుభూతి నందుట లేదనియు అస్పృశ్యుగాగియుక్కగాని, లాయడు జార్జిగారి యొక్క గాని పక్షము వారి విషయము నంగీకరింపరనియు తెల్లమైనది. — “బాంబాయి క్రానికల్”

NOTICE

(955) Our marginally noted Salt Pans situated in Chengalput District, Ennore Circle, attached to Vollar and Athiput Factories will be sold. Intending purchasers are requested to address the undersigned for any particulars relating thereto. Ac C Vollar Factory License No. 34 32 19 Athiput Factory License „ 10 3 20 Mothay Venkanna Garu, License Holder, Ellore - Kistna Dt.

ప్రకటనము

(955) చెంగల్ పట్టు డిస్ట్రిక్టు, యెన్లూరు సర్కిల్, వల్లూరు అత్తిపట్టు ప్యాక్ రీ ల లో ఉన్న మాతాలూకు మార్జినుదాఖలా ఉప్పు వాములు విక్రయించ దలంచినాము. గాన కావలసిన వారు యిదిగున చిరునామాదారుగారికి వ్రాసినయెడల కోరిన సంజాయిషీ పొందగలరు. వల్లూరు ప్యాక్ రీ లై సెన్సు నెం 34- య 32-19 అత్తిపట్టు ప్యాక్ రీ డిటో 10- య 3-20 మోతే వెంకన్నగారు, లై సెన్సు హోల్డరు, ఏలూరు, కృష్ణ జిల్లా.

సందరము! స్వదేశీయము!! ఉపయోగము!!! ఆందమైన 1918 క్యాలండరు జనవరి 31- తేదిలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును. ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0. వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు. కొలది ప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాభంగము గలంగకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము. తామరతైలము పండ్లపాడి మోహినితైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0 డబ్బీ 1-కి 0-2-0 సీసా 1-కి 0-12-0 అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధాషధిము చక్కని డబ్బీతో వెల రు. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రు. 5-4-0. పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్నిచోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది. అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేడీరోడ్డు, బాంబాయి. 6, లంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

బ్రాహ్మణేతరుల పురోవృద్ధికి బ్రాహ్మణులెట్లుభ్యంతరమును కలిగించిరి?

ముప్పది వత్సరముల నుండి కాంగ్రెసు మహాసభ జేశాభ్యుదయమును గోరి పని చేయుచున్న విషయము సకల జన విదితము. ఈ మహా సభ యందు జేశీయులలోను ప్రసిద్ధులగువారందఱో చాల శ్రద్ధతో పనిచేయుచున్నారు. వీరిలో బ్రాహ్మణేతరులు మొదటినుండియు పెక్కుమంది యుండిరి. ఇప్పటికిని పెక్కుమంది గలరు. స్వలాభపరత్వమునకు దాసులుగాక విశ్వహితమును గోరిన యుద్ధారభావులగు సాంగ్లేయులు పలువురుగూడ కాంగ్రెసు మహాసభపట్ల సానుభూతిని చూపిరి. కాంగ్రెసుమహాసభల కట్టివారు పలువురధ్యక్షుల నహించి బాధ్యతగల స్వపరిపాలనము వాంఛనియమని ఖండితముగ పెక్కుసారులు నుడిచిరి. ఈవాంఛ నేడుక్రొత్తగా జేశీయులకు కలిగినదికాదు. ఈ ముప్పదివత్సరముల కాంగ్రెసువిప్లవము శ్రద్ధతో మనముచదివినవో దీని నిజమునకు గోచరింపగలదు. క్రితీశేషులగు దాదాభాయిసాహోజీగారు కలకత్తానగరమున కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షులను వహించి పరిపాలనమునందలి లోపములు తొలగవలె నని స్వపరిపాలనము కంటే గర్వంతర మేమియును లేదని ఖండితముగ నుడిచిరి. ఈ భారత పితామహుడు బ్రాహ్మణుడుగాను. అతివాదిగాను. స్వలాభపరుడుగాను. మేరమెచ్చుల కొరకు విపరీతపు కోర్కెలను కోరువాడుగాను. సకలజనులచే పూజితుడను గావలెనను కోర్కెచే భారతైకనాయకుడని పరిగణింప బడవలెనను నాసచే ప్రజలలో విపరీతపు టాశలను కలుగజేసి వారిని పెదద్రోవకు మరల్చుటయినవాడుకాడు. అంగ్లాది పాశ్చాత్య దేశముల కేగి పాగ్లామెంటు సభయందు సభ్యుడై అచ్చటి పరిపాలనావిధానమునంతను కరతలామలక మొనరించుకొనిన ఆనభవజ్ఞుడు. దీశాలి. మితవాది. కాంతస్వాంతుడు. స్వాధీనవిరహితుడు. యుక్తాయుక్త విచేచనా సమర్థుడు. తాతాల్లి వైహిక గౌరవముల కాశ పడువాడుగాడు. రాజాధిరాజభూతి పొదపీతుడు. రాజప్రతినిధులను గవర్నరులను గూడ నామమానీయుని సందర్శనమునకు వాల్సేవా నగరమునకు పెక్కుసారులు వెళ్లియుండిరి. అట్టి మహనీయుడు. శతవృద్ధు. చిరంతపుడు. విచేకధనుడు. కోరినకోరికలనే ఆదేశించిన ఆదేశములనే నేడు దేశహితమును గోరు దేశీయులందరును వాంఛించుచున్నారు. దానినే కాంగ్రెసుమహాసభవాదకోరిక. దానినే మోస్తలులీగువా రానిందిరి. దానినే మహర్షి యనందగిరి గాంధీ మహాశయుడు వాంఛించెను. దానినే సర్ వెడరు బర్న మున్నగు పాశ్చాత్య ప్రముఖులు వల్ల యనిరి. ఇట్టిపూర్వచరిత్రమునంతయు త్రొక్కిపుచ్చి ముప్పది వత్సరములనుండి మన నాయకులు చేయుచున్న కృషి ఫలస్మృతియు కానున్న సమయమున దేశహితంకరులు కాని వారు కొందరు తామే భారతమాత స్వరూపాన మొనరించిరో నే దాజనని హృదయతాడనము గావించ గడగిరి. చెన్నపురిలో నీ యవం గళధ్వని మొదలు బయలుదేరి క్రమక్రమముగ రాజధానియందు కొంతవరకు వ్యాపించినది.

కారణము.

ఇందులకేమి కారణము? నిజమగు కారణము సుజనులకు తెలియుచు గాదు. అది నిగూఢము. అది అబ్బందమున చేరువారి కందరికినిగూడ తెలియదు. తెలిసినగుట్టు బట్టబయలుగును. ఆ పరమరహస్యము అది నాయకులకు కొద్ది మందికి మాత్రమే తెలియును. దానిని వారు వెలిబుచ్చరు. వెలిబుచ్చ వీలులేదు. దానినిదాచిపుచ్చి వేరుకారణముల ప్రకటింపవలెను. అందులకు వారు బ్రాహ్మణుల వలన బ్రాహ్మణేతరుల పురోవృద్ధికి భంగము కలుగుచున్నదనియు ప్రస్తుతము భరతఖండమున రాజకీయ ప్రపంచమంతయు బ్రాహ్మణయముగ నుండుటచే ఈ బ్రాహ్మణులచే కోరబడిన సంస్కరణముల పేక్షజీయులు కావనియువై కొక కారణమును వెలిబుచ్చిరి. ఈ ఆది నాయకులకు వేర్వీ గారు మున్నగు సాంగ్లేయిండియను లాంతరంగిక హితోపదేశకులు గ నున్నట్లు నూచనలు కనంబడుటచే ఈ ప్రతి కూలోద్యమమునకు వారే మూలకారణమని యూహింపవలసియున్నది. పేర్కొన వీలులేని ఇతర కారణములను విరమించినను దీనిని నిజమారయ గోరువారు పేర్కొనదగినను. హోమురాలు యుద్ధయము జేశీయందంతటను చాల చురుకుగా వ్యాపించుచుండుట వారని తమ లాభములకును భోగములకును ఎక్కడ గంగము కలుగునో. చుది ఈ అంగ్లేయిండియనులు భీతిలిదాని

వ్యాపనము నరికట్టుటకు సాధనాంతరమును గానక వికలమనస్కులనున్న కొందరు దేశీయులను వశ పరచుకొని ఈ ప్రతి కూల వాటకమును ప్రారంభించిరిని మనము ఖండితముగ నుడువవచ్చును. ఏదేని కారణమున నొకప్పు డొక కుటుంబములోనివారే తమకు తమ సోదరు లవ్యాయమొనరించిరిని భ్రమనీ చిత్తస్పాస్థ్యమును గోల్పోవుట సహజము. అట్టిస్థితియందు కొంద రాత్మహత్య గావించుకొనుటయు మరొకొందరు ఇంటివారికి నూరివారికిని గూడ హానిచేయుటయును గూడ గలదు. అట్టి మనస్థితియందు వారికి యుక్తాయుక్త పరిశీలన శక్తి మందగించును గాన వారు తమ మేలును ఎరుటి వారిమేలును గూడ పాటింపజాలని స్థితిలో నుండురు.

విపరీత స్థితి.

అట్టి విపరీతస్థితికి లోనైన కొందరు యుద్ధయమును ప్రారంభించిరి. అందలి మూలకారణము నెరుంగకయు పేరులటూటోపములను బట్టి భ్రమసియు వారు వ్రాయు వ్రాతలన్నియు వేదవాక్యము లను మాఘవిశ్వాసమున తమకు నిజముగ నేవో మహాసర్గము కలుగునని తెరచియు కొందరు వారి వాదము నామోదించిరి. ఇట్లు దేశాభ్యుదయభ్యంతర కరమగు నొక యుద్ధయమును తాత్కాలికముగ మనప్రతికక్షులగు సాంగ్లే ఇండియనులు బయలుదేరినదికాల్సి.

అంగ్లే ఇండియనులు.

తూర్పు ఇండియా కంపెనీ పరిపాలనము ప్రారంభమైనది మొదలు మన దేశమున జేరి మహారాజులకును పాదుషాలకును గూడ లేని భాగ్య భోగ్యముల నుభవించుటయే గాక లెక్కలేని విత్తమును తమ వెంట గొనిపోవుటకు వీలవడియింది. ఇచ్చటి వస్తుజాలమును విచేకణుల కంటే కోటిశతమైరి. ఆవుడూడ నోటికురిపోసి మాడ్చి పాలనన్నిటిని పిటిక విక్రయించు చెన్నపురిపాలనాని చందమున వీరు దేశీయులను గర్హదర్శిద్రులుగావించి స్వపరికరములను తమ లాభమునకే యుపయోగించుకొనవరగిరి. వేయేల భరతఖండము నొక కాణాచిగా వారు భావించసాగిరి. కాన దేశీయులెట్టి స్వాతంత్ర్యములనుగోరినను వారు ప్రతి కూలతనను చూపుచుండిరి. తమపంతము నెట్లుటకు వారెన్నియుత్తలనైన పన్నుచుండిరి. దేశహితార్థము సంస్కరణముల నొనర్చు గోరువారందరును రాజద్రోహులని నిరసించుట వారి మొదటిపన్నాగము. ఒక సంఘమునకును మరయొక సంఘమునకు వైరముల కల్పించుట నేరొకయుక్తి. అంగ్లే దేశ ప్రజల కసత్తపువార్తలను తెలుపుట మరయొక చిత్రము. భారతీయులు పశుప్రాయులనియు వారి కెన్నిటికిని స్వపరిపాలనము నొసంగరాదనియు తమమాట నమ్మువారికి లేఖల వ్రాయుట మఱయొక చందము. ఇట్టి చిత్రవర్ణల వలననే వారు మన కెట్టి స్వాతంత్ర్యమును గూడ లభింపకుండచేయ జాలియున్నారు. వెనుక హిందువులకును మహమ్మదీయులకును విరోధముకలిగించిరి. కొంతకాల మా నాటకమాడించిరి. కాని ఆరహస్యము విదితమగుటచే నీవు డాద్రము త్నమును మానుకొని ఎవరో కొందరు బ్రాహ్మణేతరులను తమ వలలో వేసికొనిరి.

కారణము.

మన దేశహిత ప్రతి కూల బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారు చూపు కారణములను మన మించుక పరికించుట సమచితము. తెలుఁద్రోలు జమిందారుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో వీరు సుప్రసిద్ధ న్యాయవాదియు ఉదారభావుడును హిందూదేశ హితంకరుడు నగు నాగ్నను గారినుపద్యసించగోరుట చాలమేలగు కార్యము గాని వాస్తవముగాను వెలిబుచ్చిన యుద్ధారభావభరితమగు హితోపదేశము ఇప్పటి మనస్థితిలో ఈ సోదరులకు రుచించునను నాకమాత్రము కలుగుటలేదు. ఇకముందు వీరి దృష్టిలో నార్జనుగాను గూడ బ్రాహ్మణేతర సంఘప్రతి కూలు డే కాగలను. పాశ్చాత్యులు భారతాజాతీయ నాయకులగు నుండరాదని వీరివాదము. అగుగాక తామే పాశ్చాత్య ప్రతికా సంపాదకని ప్రాభుగోరుచున్నారు. అది సమంజసమా? ఆరహస్య మెవ్వరికి తెలియదని వీరు విలచిరి. అంతవరకేల ప్రస్తుతకాలమున సర్వ విషయములందును పాశ్చాత్యులే మనకు మార్గదర్శులు గురువులు మఱబోధకులు పరిపాలకులునై యుండవచ్చులని పలుకుచున్న నోటనే వీరెన్నిరాజకీయనాయకత్వమునకు పాశ్చాత్యు లున్న లని పలుక సాహించుచున్నారో దురూహము. అయ్యది కేవలసాహస వాక్యమని వారెవరిక కుండుగా? బ్రాహ్మణులందఱు నుడిచితములనియు తామే భారతీయలనియు నీమ నుడిచిరి. అట్లువేదములవలన లేచుటలేదు. ఒక సంఘమువారు (అర్థము) హిందూదేశమునకు వచ్చిరి. వారిలో బ్రాహ్మణులు క్షత్రియులు

వైశ్యులు శూద్రులు నను నాలుగువర్గములు గలవు. అని తెల్లమగుచున్నది. అట్లయినవో ఆర్యులందరును విదేశీయులే. అనార్య భారతీయులెవరో ఆర్యభారతీయులెవరో ఇప్పుడు నిర్ధారణ చేయ వీలులేదు. ద్రవిడులు తామనాది భారతీయుల మనుచున్నారు. ద్రవిడులలో బ్రాహ్మణులే లేరని వారి వాదము అగు గాక. వారాశ్యులు కాకున్న కాకుండుట గాక. ఈవాద మార్థుల శేమియు నుపకరించదు. వాదమాత్రమునకు బ్రాహ్మణుల స్యదేశీయులు బ్రాహ్మణేతరులు భారతీయులు నని యొప్పుకొందము. ఇపు డట్టి భేద మేమియును పాటింపబడుటయే లేదు. కొన్ని వందల ఏండ్ల క్రితము హిందూదేశమునకు వచ్చిన వారైనను కొన్ని ఏండ్ల క్రితమే హిందూదేశమునకు వచ్చిన వారైనను వారి దేశమును తమ మాతృదేశముగా భావించి దేశమున స్థిరపడ నిశ్చయించి దేశాభివృద్ధిని కోరెదరేని వారందరును భారతీయులుగానే పరిగణింపబడుట లేదా? పార్సీలు మహమ్మదీయులు అంగ్లే ఇండియనులు మున్నగు వారందరు నిట్టివారలే.

బ్రాహ్మణులు బ్రాహ్మణేతరులకు విద్య నేర్పలేదను నది రెండవవాదము. ఇది కేవలము నిరాధారము. వాదమునకు గాను దాని నంగీకరించినను అందులకు బ్రాహ్మణులెట్టి బాధ్యతయును లేదు. దేశీయులకు విద్య నేర్పభారము ప్రభుత్వమువై నున్నది. చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు మహమ్మదీయులు ను క్షత్రియులు ను ఇప్పు డాంగ్లేయులును పరిపాలకులుగ నుండిరి. అట్టిప్రభువులు పాఠశాలలను హెచ్చుగ నెలకొల్పి ఉచితముగను నిష్పంధముగను విద్య నేర్పకున్న నందులకు బ్రాహ్మణులే కారకులనుట కంటే హాస్యాస్పదమగు వాదమింకొకటి కనంబడదు. క్రితీశేషులగు గోక్షేగారి నిష్పంధోచిత విద్యాత్మిక్వానమును ప్రభుత్వము వారి ప్రాతికూల్యమును కుగ్రామములకు గూడ వ్యాపించియుండ నిట్టి విపరీత మగు నిందను మోపువారి నేరునందగనో దైవమున కెరుక.

(సశేషము)

ఒక బహిరంగ లేఖ.

వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి గారికి

అయ్యా,
మీరు ఆంధ్రప్రతికయందు బ్రకటించిన “ఏలూరుకుద్ది సభావిజ్ఞాపనము” అను ప్రకటనము నందలి భవనము ఏలూరునందే భాగమునన్నది “అంగుళి అంత్రద్రవ్యమును వగూలు చేసి తిరి? ఆద్రవ్య మేయేనిధముల భిక్షువెట్టితిరి? అందులకుఁ బ్రమాణము లున్నవా? మీ విజ్ఞాపనానంతరము తిరిగి యెంత వనూలయినది?

హితకారిణి ప్రతిక కుద్దిసభాభవన మనన ఏయూరలేదని వ్రాయుచున్నదే. దానికేమి చెప్పెదరు? వీరికిని మీరు ప్రత్యుత్తర మియ్యనియెడల కుక్షింధరత్వమునకై మీరు పాటుపడుచున్నారని లోకము దలంపవచ్చునా?

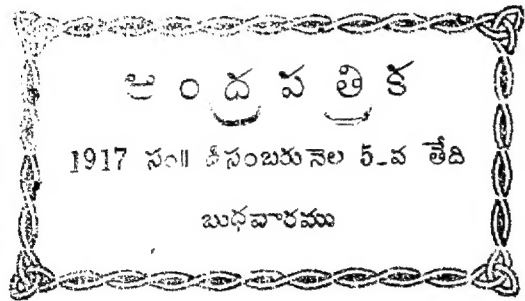
ఈపురి ఆర్యసమాజసభ్యుల మగు మేము ఈశ్రవ్యలను మిమ్ముకుంటుట విశేష సంబంధము గలిగియున్నామను విషయము మీరెఱుంగకుండెరని తలంచెదము.

- 1 గారపాటి అంజనేయచౌదరి,
- 2 కౌ. గో. రాజాచార్యులు,
- 3 ము. ల. నరసింహశర్మ,
- 4 హ. వ. జోగయ్యశర్మ, డాక్టరు
- 5 భోగరాజు వీరవెంకయ్య,
- 6 బంధుకవి సూర్యనారాయణ.

స్వరాజ్యసమితి, దొండపాడు:—ఈ గ్రామ మందలి సమితిలో సభ్యులు 25 మంది గలరు. వీరు అప్పు డప్పుడు చుట్టు ప్రక్క గ్రామములందును అనిపూర్ణుల పల్లెలకు బోయి వారికి త్రొగుబోతులను వలన గలుగు నష్టములను గూర్చియు ఆరోగ్యమును గూర్చియు, నిప్పు బాల్కుష్టభరణమును గూర్చియు, సంఘదురాచారములను గూర్చియు, సమితి యొక్క దానమును గూర్చియు, ఉపన్యాసము లొసంగెదము. అవసరమై నపు డెల్ల వారికి తగు సలహాల నొసంగుచు, సహాయము చేయుచుండును. ఈ సంవత్సరము 4 సభలను జేసిరి. ఇంటికాని ముక్తుప్రక్క గ్రామములకు బోయి దేశీయైకత్వములను గూర్చి జగదంబకయ్య ఉపన్యాసముల నిచ్చిరి. గాంధీమహాశయుని మహాజనుసామోదాది 43 ది గ్రామములకు వెళ్లి 6000 ల ప్రజలకుములను జేయించిరి.

విషయాను క్రమణిక.

అవ్వబోను ప్రభువు	2
శ్రావ్య జేతుల పురోభివృద్ధికి శ్రావ్యులు లెట్లు ఆభ్యంతరము కలిగించిరి	3
ప్రధాన వ్యాసము	
రవీంద్రుని యవ్వబోను	4
వాస్తవ - వాస్తవము	5
విరోధానుభవసంగ్రహము	
కలకలంత్రి వాస్తవము	6,7
వృత్తాంతములు	8
ఇంగ్లీషు కలకలంత్రి వాస్తవము	9-10, 11-12
ప్రజాభిప్రాయములు	13

రవీంద్రుని యుద్బోధము.

(0)

డిసెంబరు నెల మాడవన రివ్యూపత్రికయందు మహాకవి రవీంద్రుడు "ఉదార మనస్కులు, సంకుచిత మనస్కులు" గూర్చి యొసగిన గంభీరోపన్యాసము ప్రచురింపబడినది. ఆ యుపన్యాసము జదివినవా రెల్లరును వ్యాయుభుద్ధితో యోచించుచో, స్వపరిపాలనా ప్రదానమునకు విముఖత జూపుట యసంభవము. రవీంద్రుని గౌరవించిన ఆంగ్లేజేతము, ఆంగ్లేజేత పు భావ్యభ్యుదయమునకై రవీంద్రుని నొసగిన సందేశమునకు జెవియొగ్గి దానిని గౌరవించుచు యుక్తము. ప్రతిపక్షు లెపుడును, సాంఘికభేదములను, మతభేదములను వ్రేలుబెట్టి జూపుచూ, భారతీయులు స్వపరిపాలనానర్హులని నిరూపితురు. ఇతరదేశములలో కలతలో యురుపక్షములు మాత్రమే యంగును హిందూదేశపుస్థితిచేరు. హిందూదేశమున పోరాటములలోని యిరుకక్షులుగాక, వీరిని బాధి పరిపాలించు మూడవకక్ష యుండుట విచిత్రము. ఆంగ్లేజేతమందు పరిపాలనము ప్రజలకు బాధ్యత నహింసపును, ప్రాటస్థైర్యము పతిమువారును, రోమను కాలిక్యుమరము వారును, రుధిరమును కండ్లజూచిరి. అటుగాక ఆంగ్లేయులకును, స్కాచ్చి ప్రజలకును కలవరములు కొంత కాలము గొనపూడెను. స్వపరిపాలనా ప్రదానానంతర మన్ని పక్షముల వారును తమ యధికారమును దేశభివృద్ధికి వినియోగించిరి. దేశానర్థముల తొలగించుటకు గలసి కృషిచేసెదరి. సమాన బాధ్యతలన్ని పక్షముల వారి దృష్టిని దేశహితము వంకకు మొరల్చెను. ఇట్లందునకును, ఆంగ్లేజేతమునకును ఇంతివరకును సఖ్యత పొసగక బోవుటకు గల కారణము, ఉధయదేశములకును సమానపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యముల తమయే యని కరతలామలక మొనరుచున్నది.

ఇటీవల విహారదేశమందు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కలతలు ప్రబలెను. ఈ కలతలు, భారతీయుల స్వపరిపాలనానర్హతను రుజువుచేయుటకు, ఆంగ్లే హైందవుల చాలిటికి కల్పితపు లయ్యెను. రవీంద్రునికి రైలుప్రయాణమధ్యమున ఆంగ్లేయు నొకనితో స్వపరిపాలనము విషయమై సంభాషణ జరిగెను. ఆంగ్లేయు డీకథ జెప్పెను. విహారదేశములో నొక జమీందారు

నితో ఆంగ్లేసై నాధికారి యిటుల బలికెనట. "మీ రయితలను మీరు పరిపాలించుకొన లేకున్నారు. మీరు స్వపరిపాలనము గోరుట విచిత్రముగ నున్నది." కాని జమీందారుగా రెట్టి ప్రత్యుత్తర మొసగినది ఆంగ్లేయ ప్రయాణికుడు వచింపలేదు. రవీంద్రుడు తోడిప్రయాణికునికి చక్కని ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను. హిందూమహమ్మదీయ పోరాటమును స్వపరిపాలనమునందు సంభవించనపుడు, ప్రజల పిందిచి ప్రయోజనము లేదు. ఆంగ్లేసైనికులయొద్ద సైన్యములు గలవుగావున తనయధికారమును నిర్వహింపగలుగుచున్నాడు. ఆయుధము లొకరియొద్ద నుండుటయు, పోరాటము మరియొకరు జరుపుటయు, ఎన్నడును సంభవించి యుండలేదు. ఇట్టి పోరాటములు మైసూరులోగాని, బరోడాలోగాని, మహమ్మదీయముఖ్యస్థాన మగు హైదరాబాదు నందు జరుగుచున్నచో, సైనికాధికారుని వాదము నందు కొంతపటుత్వముండెడిది. రవీంద్రుడు రుషిని నటుల, ప్రజల కధికారబాధ్యతలేదు. పాలకులు ప్రజల నన్ని విధములను యపాయములనుండి రక్షించుచున్నారు. ఫలిత మేమగుచున్నది? ప్రజలు నిస్సహాయులగుచున్నారు. కార్యభీరువు లగుచున్నారు. అధికారవర్గము వారు ప్రజలశక్తినిగూర్చి శంకించుటకు గారణ మేర్పడుచున్నది. పరిపాలనబాధ్యత హిందువులకును, మహమ్మదీయులకును సమానముగ నున్నయెడల, అంతఃకలహముల నడచి కలవరము వ్యాపింపకుండ జేయుటకు ఉధయులును శ్రమపడెడివారు. భారతీయులంద రొక్క పరిపాలనముక్రింద బాలింపబడుచున్నారు గాని, ఏకబాధ్యత నహించుటలేదు. అందుచే భారతీయులలో జూపట్టు యొకమత్వము బాహ్యవిహ్వమే. ఏ క్యము సజీవమగునది గాదు. ప్రబోధకర మృగునది గాదు. జాతి నుజ్జీవంపజేయగల శక్తి గలిగినది గాదు. ప్రాచీనకాలమున సంఘమునెడల ప్రజలొనర్పవలసిన కిధుల మూలమున, ప్రజలలో నిరంతర సంచలన ముండెడిది. అవకాశము విశాలమగునది గాకున్నను, ప్రజలు తమ బాధ్యతల నిర్వహించుచుండిరి. అట్టి జీవనమున ఆనందము, గౌరవముకలదు. ఆ బాధ్యతలన్నియు, యిక్కలమున ప్రభుత్వమువారి పరమైనవి. సాంఘికమగు కట్టుబాట్లన్నియు నిర్వర్తకమైనవి. బ్రాహ్మణులు సన్యాసముల బొందుచున్నారు గాని, తమ ముఖ్యవిధియగు విద్యాదానమును జేయుటలేదు. భూస్వామి రయితలనుండి ధనము లాగుచున్నను, వారి కెట్టి మేళ్లను గావించకున్నాడు. ఉన్నతజాతులవారు, క్రింది జాతులవారి గౌరవము బడయుచున్నారు గాని, వారిని రక్షింపలేక యున్నారు. రవీంద్రుడు నుడివినటుల, సాంఘిక కామధేనువు క్షీరముల నొసగుట మానినది. కాని కొమ్ములలో పొడుచు పలవాటును మాత్రము మఱువ లేదు.

బాధ్యతలు సశింపగనే, ప్రజాశక్తి సశించినది. అంతఃకలహములు మొడయినవి. భారతీయులు అధికారమువాంఛించునది, అనుభవ నడగదొక్కుటకుగాదు. ప్రాపంచిక యైశ్వర్యము సంతోష మూగొనుటకు గాదు. కార్యభారము నహించుటకు దగిన బాధ్యతల లేమింజేసి, కృశించుచున్న జాతిని పునరుద్ధరించుటయే వారలముఖ్యోద్దేశము. వృక్షములు మృగ్గాయుచాత్రలలో నెల్లపుడును నిలిచియుండవు వృద్ధియగుటకు బయలుపెడలును. ఏజాతియైనను శాంతిలో నెల్లపుడును, బెరుగుటకు సాశ్యపడదు. నిర్వాసిచారత జడత్వమునకు దాడిజూపును. పరదల సమయమందును, కాటక సమయమందును సేవకు అవకాశ మేలెంచిన జాలరు. మానవుని

యంతఃకల్పల పరిపూర్ణవిజృంభణమునకు దగిన యవకాశము లున్న గాని, ఆత్మోపలబ్ధి గాంచ విలు లేదు. అట్టి శక్తులను నిర్బంధముచే నడచుటకు యత్నించుటచే, బాహ్యశాంతి సమకూరునేమో గాని, నిజమగు సభివృద్ధికి భంగము గలుగును. అందుచే హిందూదేశము బలహీనముగ నుండనపుడు, సామ్రాజ్యమునకు జేయు సేవయందు విలువ యుండదు. సామ్రాజ్యసాక్ష్యమునకు, హిందూదేశపు బలహీనత గొప్ప కొరంతగ నున్నది. ఆకొరతను పూర్తిజేయుటకే, ఆంగ్లేరాజనీతికి లిపు శివుడు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

కాని దూరదృష్టి లేనివారు ప్రస్తుతలాభములతో దృష్టి జెందుచున్నారు. తమ వర్తకమునకు నష్టము వాటిల్లుకేమో, కలుకుబడి దగ్గునేమో, నిరంకుశము దొంగునేమో, యని ఆంగ్లేహైందవులు దిలొంగుచున్నారు. ఉదారులగు ఆంగ్లేయులకు, ఆంగ్లేహైందవులే యుపదేశకులగుటచే, అభివృద్ధి కాటంకము గలుగుచున్నది. విశాలవ్యాదయులగు ఆంగ్లేయులకు, హిందూదేశము గూర్చి స్వయముగ నెద్దియు దెలియదు. వారి జ్ఞానమంతయు పరిపాలనా నివేదికములపై నాధారపడియున్నది. అంతియ కాని, నూతన సృష్టికవసరముగు పరికరము లెవ్వియో వారికి బాగుగ గోచరింతుట లేదు. కాని మెల్లమెల్లగ సత్యము వారికి ప్రస్ఫుటమగుచున్నది. అందుకు నిదర్శనముగ నిర్బంధ విధానము దొంగించిరి. ఆంగ్లేహైందవులు ఆవిషయమే భూమ్యాకాశముల తలకిందుజేసిరి. ఓడ్డయరుగారు కాలస్వభావము గుర్తించలేక భారతీయుల దూషణమునకు గడంగిరి. దూరదృష్టి గల రాజప్రతినిధిగారు తగదని వారిని వారించిరి. సంకుచితదృష్టి గలవారు రిపను, హోష్టింజిగార్ల కాలములోగూడ అభివృద్ధి కాటంకముల గల్పించిరి. స్వపరిపాలనాప్రదానమే, పాలక పాలితుల విశ్వాసమును వృద్ధిజేయగలదు. ప్రజలకు ప్రభుత్వము బాధ్యత నహింసగనే, ప్రజలు ప్రభుత్వమునకు ప్రేమ పూరితముగు భక్తిని జూపెదరు. ప్రాచ్య పాశ్చాత్య సమ్మేళనము మున్నందు సాధ్యమనియే రవీంద్రుని యభిప్రాయము. అది ఉన్నతాదర్శముపైన యాధారపడియుండవలెను. కాని అట్టి యాదర్శము సఫలమగుటకు, భారతీయు లున్నతస్థానము బడయవలయును. సమానబాధ్యతల నహింసవలెను. ప్రపంచము నందు రవీంద్రుడు సూచించిన శుభోదర్శనమయమే తెంచుచున్నది. ప్రస్తుత సంగ్రామము ఆగమ్యస్థానమునకు దారి జూపుచున్నది. ఆ సమయమున ప్రపంచస్థితి ఎటులుండును? రవీంద్రుని వాక్యములు భావింపితిని దృక్పదర్శనము గావించుచున్నవి. ఆ సమయమున ఆయుధ రహితులు ఆయుధసహితుల జూచి భయపడ నవసరముండదు. విజయము సంపాదించ గలవారిది గాక, సంహరింపబడెడు వారిది యగును. ఆ యుగమున, నిర్జీవపదార్థముపై ఆత్మబలము విజయము గాంచును. మోటుబలమునకు ప్రాముఖ్యత దగ్గును. అట్టి మహదాశయ ఫలితమునకై మిత్రమండలి వారు సంగ్రామ మారంభించిరి. ఆత్మబలము విజయము గాంచుటకు, ఆంగ్లేయులే ద్రోవజూపవలెను. అందుకు తమ సామ్రాజ్యమును ఉన్నతాశయముపై నధిష్టించ జేయవలయును. రవీంద్రుడు నుడివినటుల "అట్టి సామ్రాజ్యమందే, మనము ప్రాణమును సంపాదించ గలము. అట్టి సామ్రాజ్యముకొరకే ప్రాణము నర్పింప గలము."

మొయిలుపత్రిక : బ్రాహ్మణాధికారము.

బ్రాహ్మణాధికార వ్యవస్థను, ఆంగ్లేయాధికార వ్యవస్థను, మొయిలుపత్రిక తారతమ్యము జూపుచున్నది. ప్రస్తుత పరిపాలనము కొలదిమంది యధికారులచే నడుపబడుచున్న దని వాదసాకర్తార్థము మొయిలుపత్రిక యంగీకరించుచుండుటచే వాద సాకర్తార్థము బ్రాహ్మణ నిరంకుశము గలదని మేముగూడ సంగీకరించెదము. ఈ రెంటిలో అధికారవ్యవస్థ నిరంకుశము శ్రేష్ఠతరమని మొయిలుపత్రిక నాలుగుకారణముల జూపుచున్నది. ప్రథమకారణము, అధికారవ్యవస్థ నిరంకుశము ప్రజల సాంఘిక మతవిషయములలో జోక్యము గలుగజేసికొనక బోవుటయు బ్రాహ్మణ నిరంకుశమున్ని విషయములలో జోక్యముగలుగజేసికొనుటయు నైయున్నది. ఏకాలమునందును బ్రాహ్మణనిరంకుశముచే, క్రిందిజాతుల ఐహికాభివృద్ధికాటంకము గలిగినటుల గాన్పించదని నిశ్చయించియున్నది. ఆంగ్ల పరిపాలనమునందు బ్రాహ్మణ నిరంకుశమునకు తావెచటను గాన్పించదు. అందరికిని సమానావకాశములున్నవి. ఉద్యోగవిషయములలో బ్రాహ్మణేతరులకే నెక్కుడు అవకాశములుగలవు. ఆంగ్లాధికారవ్యవస్థ సాంఘికవిషయములలో జోక్యము గలుగజేసికొన లేకబోవుట ఒక విధమున ప్రజలకు నష్టకరముగ నున్నది. సత్వర సాంఘికాభివృద్ధి కవకాశములుదగ్గుచున్నవి. బరోడా, మైసూరు మొదలగు స్వదేశసంస్థానములలో నూతనపరిస్థితుల ననుసరించి సంఘ మభివృద్ధిగాంచుచున్నది. సాంఘికశాసనములు ఆ సంస్థానములలో ప్రజల సమ్మతితో ప్రవేశపెట్టబడుచున్నవి.

ఆంగ్లాధికారవ్యవస్థ ఏ జాతికిని సంబంధించినది గాదట! అధికారవ్యవస్థ వారి దేశములో నివాస మేర్పరచుకొనక బోవుటచే, వారు ప్రత్యేక లాభము లాపించుట లేదట! ఇది రెండవ కారణము. ఐ. సి. యన్. వారంద రొకజాతిగ నుండి రని చిరకాలమునుండియు ప్రతీతి గలదు. ఉద్యోగానంతరము స్వదేశమునకు వెడలినపుడు గూడ మీరు ప్రత్యేకముగ నొక సంఘముగ నుండి ప్రజాసామాన్యముతో గలసి మెలసి తిరుగుదు. మీరు హిందూదేశమున నివాస మేర్పరచుకొనక బోవుటచే, వీరెవ్వరి హిందూదేశాభివృద్ధి విషయమై ప్రసరింపక వీరికి స్వదేశమునకు ధనము గొంపోవుటయే ప్రధానలక్ష్య మగును. అందుచే వీరికి హిందూదేశముపై, ఆభిమానము గలుగదు. తమ జాతివారికే యుద్యోగలాభముల నొసగుటకు వాంఛ జనించును. హిందూదేశ మధ్య నుండు ప్రభుత్వమునకే శాశ్వత మగు నభిమాన ముదయించును.

మూడవకారణము, వివిధసంఘముల మధ్యను న్యాయముజేయుట. ఆంగ్లేయులకును, భారతీయులకును మధ్యకు న్యాయము గలుగుటలేదని ప్రజలలో నభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. హిందూమహమ్మదీయ పోరాటములలో గూడ, మొయిలుపత్రిక వాద మంతివరకు నిలుచునో చెలియదు.

ఆంగ్లాధికారవ్యవస్థ శాశ్వతముగ నుండుటకు ప్రయత్నించలేదట. అటులయినచో, స్వపరిపాలనాప్రదానవిషయమై వీరింతటి విముఖత నేలజూపవలయును? బ్రాహ్మణాధికారవ్యవస్థ మిదివరకే రూపుమానినది. నిమ్మజాత్యభివృద్ధికి కృషిసలుపుచున్నవారిలో నెక్కుడు సంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణులే. జాతిశ్రోభముల త్రొంచి నైచినదియు నెక్కుడుగ బ్రాహ్మణులే.

మొయిలుపత్రిక చూపిన నాలుగు కారణములు నిరూపారము లయినవి. ఒక విధముగ బ్రా

హ్మణాధికారమే మేలు. ఏలనన, బ్రాహ్మణులును బ్రాహ్మణేతరులును ఒక్కదేశమువారే. హిందూదేశాభివృద్ధి యుభయులకును ముఖ్యవసరమే. అది యుభయులకును లాభకరమే. ఉభయులకు ఏకమాత్ర సరిజనితులే. ఆచారములు సాంప్రదాయము లన్నియు దాదాపుగ సమానములే. కాని ఇప్పుడు ప్రజలుగోరునది ఒక నిరంకుశము దీనినైచి వేరొకనిరంకుశము నాస్థానమునం దుంచుటగాదు. బ్రాహ్మణ నిరంకుశమును పెంపొందించుటకు ప్రజలు గోరుటలేదు. రవీంద్రుడునుడివినటుల, సంపూర్ణాభివృద్ధి కవకాశములు గలిగించ వలయుననియే, స్వపరిపాలనావలంబులు కోరుచున్నారు. స్వపరిపాలనము బ్రాహ్మణ నిరంకుశమును పెంపొందింపదు. ప్రజాసామాన్యాధికారము స్వపరిపాలనమున అతీతయించును. మొయిలుపత్రిక కొరమాలిన భీతిని ప్రజలలో గల్గించి వారిని స్వపరిపాలనాశయ విముఖులుగ జేయు ప్రయత్నించుచున్నది. కాని ఆ ప్రయత్నములు సఫలము లగునని, ఎవరను విశ్వసించ జాలరు.

హిందువుల యుదాసీనత

శ్రేష్ఠేంద్రపాటియందు ఏమ కమ్మ కుటుంబముల వారు ఈనెల రెండవ తేదిన క్రైస్తవమతమును స్వీకరించిరని నల్లపాటి హనుమంతరావుగారు వ్రాసిన లేఖను వేరొకచో ప్రచురించెతిమి. ఇట్టిపిత్తి హిందువులకు కారవప్రదము గాదు. ఈ కుటుంబములే గాక, భంచము, నేకు లా గ్రామమున క్రైస్తవమతమును స్వీకరించుటకు సిద్ధముగ నున్నారని చెలియుచున్నది. హిందూసంఘము నా నాటికి క్షీణించు చున్నది. హిందూసంఘమునం దధికసంఖ్యాకులగు పంచములు క్రమక్రమముగ స్వమతమును విడనాడుచున్నారు. విదేశక్రైస్తవప్రచారకులు తమ విద్యా ప్రతిష్ఠాపనముల మూలముగను, వైద్యప్రతిష్ఠాపనల మూలముగను హిందువులను తమ మతములో జేర్చికొన గలుగుచున్నారు. ఇట్టి దుగ్ధి హిందూసంఘమునకు గలుగుటకు ముఖ్యకారణము సాంఘికల యుదాసీనతయే యని చెప్పనొప్పుదు. దేశమందంతను శుద్ధిసఫల నెలకొల్పి, మతాంతరులను తిరిగి సంఘములో జేర్చికొనవలెను. సంఘవిభేద కాశ్యము దొలగించవలెను. హిందువు లందరకును హిందూధర్మ ప్రాశస్త్యము చెలియుటకు దగిన యవకాశముల నొసగవలెను. ఆత్మ స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకై, ప్రాచీన హిందూతత్వజ్ఞులు తమ కాలము నంతయు వినియోగించిరి. వారి యుత్సాహశయములను మనమునం దుంచుకొని, హిందూధర్మ వ్యాపనమున కీ సమయమున పాటుబడుట, హిందూనాయకుల ధర్మము. లేనిచో, హిందూసంఘము కొలది కాలములో నామమాత్రా వశిష్ట మగుట నిశ్చయము.

ఈ విషయమై బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరులెల్లరును పట్టుదలతో కృషిసల్పిన గాని ప్రయోజన ముండదు.

వైద్యవృత్తి

వైద్యశాస్త్రమును ఉచితముగ నందరకును భాగించు నిమిత్త మొక శాసనము ఆంగ్లదేశమున గావింపబడునని, డెయిలీ ఎక్స్ప్రెసుపత్రిక చెలుపుచున్నది. ఇట్టి శాసనము చాల లాభదాయకము. రోగ్యవిధుల గూర్చియు, రోగ నివారణోపాయముల గూర్చియు కొంతవరకు ప్రజలెల్లరును చెలిసికొనియుండుట ముఖ్యవసరము. ప్రతి స్వల్పరోగ

మునకును, వైద్యనియెద్దకు బరుగిడవలసి వచ్చుట, సుకరముగాదు. ఆంగ్లదేశమున సంగ్రామేతర సమస్యల గూర్చి యాలోచనలు గావింపబడు చున్నందుల కిది మరియొక నిదర్శనము.

వృత్తాంతములు

బొంబాయి నగరము నందు నిర్బంధోచిత విద్య ప్రవేశపెట్టుటకు కార్పొరేషనువారు తీర్మానించిరి.

దొరతనమువారి తాలూకు ఎల్క్రీవు ఇంజనీరులు, ఇకె స్పెక్టర్లు అందఱును కలకత్తానగరమున జనవరి 7న తేదీని సమావేశమగుదురు. వారము దినములవరకు సభ జరుగును.

బొంబాయి ఆంధ్రుల ఆతిథ్యము:— శ్రీమత కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులు, గాడిచెల్ల హరిసర్వోత్తమ రావు పంతులుగార్లు ఢిల్లీనగరమునుండి మరలి వచ్చుకపుడు బొంబాయిలో ఆనటి ఆంధ్రులు ఈనెల 2-న తేదీ ఆదివారమునాడు సాహారాతిథ్యమును గావించిరి. ఆనధ్యయం దాంధ్రోద్యమము నుగూర్చి వారిరువురు నవన్యసింధి బొంబాయిలో ఆంధ్రీయం ఘము నేర్పరచుటకు నిశ్చయించబడినది. జి. వి. కృష్ణారావు గారు తాత్కాలిక కార్యదర్శిగా నియోజింప బడిరి. (రంతివార్త)

శేజురు డి. ప్రభాసుపాల్ గారు:—మీరు హిందూదేశము నకు వచ్చు మార్గమందున్నారు. కాంగ్రేసు మహాజనసభసమయమునకు మీరు హిందూదేశమునకు రాగలమని భావించుచున్నారు. తమ దేశములో విరోధముగ నుండుటకు వీనింట్ల గూరునిశ్చయించిరి. భావించుకొన్నట్లులలో వీరికై యున్నాడు. వీరికి జాతి విచక్షణ లేదు. నల్లవారు తెల్లవారు నకు భేదములేదు. ఒక భారతీయస్నేహితునితో మీరు దక్షిణ హిందూదేశమునందలి కొన్ని కొన్ని భాగముల గుండ్ల ప్రయాణములు చేసిరి. ప్రయాణసమయములందు రైళ్ళలోను, వేదియుండు గృహములలోను హిందువులకు సంభవించు కష్టములను చూచుటవలన వీరికి వినెంటుమ్యూగారి ఆగ్రహమును మించిన ఆగ్రహము కలిగినది.

రాయపురము దొంగతనము:—సి. శ్రీనివాసరావుగారు మొన్నటి మధ్యనే మెసపాటేమియూ నుండి చెన్నపురికి తిరిగి వచ్చి రాయపురములో తమ స్వగృహమున విడిసిరి. మొన్న (8-12-17) రాత్రి 7,8 గంటలకు నడుచు వారి గృహమున దొంగలు పడిరి. ఒక పెట్టెకు చేరుబడిన కప్పుతాళము విరుగగొట్టలేక, పెట్టెకు విరుగగొట్టి అందుండిన 950 రూ॥ ల బొంకి నోట్లను యోగ్యరాక్షసులను, అపహరించిరి. వారికాల్పార్యును పగులగొట్టి అందుండిన కొన్ని నగలను కూడ దొంగిలించిరి. అదృష్టవశమున తక్కిన పెట్టెలేమియును వారికి కనపడలేదు. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరు జాకన్ కే, హిస్ కాన్స్ గార్లు దొంగలను గూర్చి వాకలుచేసి ఆసమానముపై ఒక కూలివానినిపట్టుకొనిరి. డిప్యూటీకమిషనరుగారు కూడ ఛాన్సరుగారింటికి నిన్నటి ఉదయమున పోయి దొంగలింట్ల ప్రవేశించిన మార్గములను చూచిరి. కూలివానియొద్ద చేతిగడియారము, తాళముకప్పు, ఒక పెట్టె దొంగిలినది.

తేయాకును గొను నూతనవిధానము:— ఆంగ్లరాష్ట్రపు వాడుక నిమిత్తము హిందూదేశమునను నివాళిమునను తేయాకు కొనబడును. దొరతనమువారి తేయాకును గొనువిధానము పరిష్కారమైనది. నవంబరు 1వ తేదీ మొదలు 1918 సం॥ మొయి నెల 30వ తేదీ లోపున వారు తేయాకున నూటికి 40 పంతులు ఇంగ్లాండుదేశమున కావశ్యకమై యున్నది. ఇంగ్లాండునందలి తేయాకు కంపెనీలతో ఆహారపద్ధాధిపతిలతో దొంగిలు, కలకత్తానుదలి తేయాకుతోటల యజమానులతో కలకత్తాలోని తేయాకు కమిషనరును కంట్రాక్టులనొనర్చి కొందరు 1911, 1912, 1913, సం॥ములయందు లండనులో తేయాకు ఏలములలో, ఏవరేజిపై నేపర గిట్టినదియు ఆధరకంతున వర్తకులకు ప్రయోధన మీయబడును. తేయాకు పన్ను, స్త్రీమగుల కేవు మున్నగునాటి కింద పాను తేయాకునకు 9/10 పెన్సి మినహాయించుకొందురు. తేయాకు పండితులలో కష్ట మధికమైనది గనుక వర్తకులకు పాను 1 కి 1/2 పెన్సి మినహాయించబడును. తేయాకు, ఎగుమతి సమ్మలను ఆహార పద్ధాధిపతిలతో దొంగియె చెల్లించును. వర్తమానమున నెగుమతిలో నున్న తేయాకునకు పైని బంధన వర్తింపజేరదు. అనవలోని కంట్రాక్టుల ప్రకారము నవంబరు 1వ తేదీనిగాని అటువైరిగాని ఇంగ్లాండున కెగుమతి చేయు తేయాకునందు ఆహారపద్ధాధిపతిలతో దొంగి నకే మునింపకొని వైఫరల ప్రకారము వర్తకులకు సామ్యుచ్చియేయును.

ఐరోపా మహా సం గ్రా మము

(రైతుకు ఏమిటి.)

ఇంగ్లండు

నవంబరుయుద్ధమున కైదీలు, ఫిరంగులు.

లండను, డిసెంబరు 3:—ఆధికారులెట్లు ప్రకటించిరి:—నవంబరుమాసమున పశ్చిమరంగమున 11551 మంది కైదీలను 188 ఫిరంగులను బట్టితిమి. పార్లమెంటున 10454 కైదీలను 80 ఫిరంగులను బట్టితిమి. తూర్పు ఆఫ్రికాయందు 3 ఫిరంగులను 4404 శత్రువైనికులను పట్టునది. మెసపొటేమియారంగమున 437 రు శత్రు వైనికులను, సెలెసియా రంగమున 24 రు వైనికులను బంధించిరి ప్రకటింపబడెను.

లాన్సుడౌను ప్రభుని లేఖ.

పార్లమెంటుసభయందు ప్రశ్నలు.

లండను, డిసెంబరు 3:—లాన్సుడౌను ప్రభునిలేఖను చట్టసభ రహస్యపునధిను జరుప బోవలసినదని నిరాకరించిరి. సంధికరణప్రచారక విషయమున నిరీక్షల సుసర్వభవిన నిబంధనములకును, ఈలేఖకును సంబంధము మున్నగు కొన్ని ప్రశ్నలను లాన్సుడౌను ప్రభు కన్నీటికిని ప్రజాసభ యందు ప్రశ్నలక్ష్యము చేయబడెను. అనంతరమున లేఖవిషయము విడుదలయెను.

కే. శే. మాడ్ సేనాని.

లండను, డిసెంబరు 4:—సేనాని ధ్యాన్వా మున మాడ్ సేనాని యాత్యంతిక్రై సెంటుపాలు క్రైస్తవాలయమున నొక ప్రార్థన జరిగెను. రాజుగారి తరఫున సర్ విల్లియము రాబర్ట్సును గారును, ఇండియా కార్యాలయము అధినివేతను కార్యాలయముల తరఫును విలింగ్టన్ ప్రభువు వాల్టరులాంగు గార్లును, ఆలయమునకు విచ్చేసిరి. కన్నాటు ప్రభువు, లాయికు జార్జి గారు, స్ట్రెట్సు సేనాని, వైనిక సంఘసభ్యులు, పార్లమెంటు సభాసభ్యులు, మేజిస్ట్రేటులు, లార్డు మేయరు మున్నగువారు ప్రార్థనకు విచ్చేసిరి.

ప్రాన్సు

మిత్రమండలివారి సభ ముగించుట

పేరిసు, డిసెంబరు 4:—ఇటీవల సమావేశమైన మిత్ర మండలి వారి మాహాసభ ముగిసెను. సహకారమును ఏకకార్య తత్వరతయు సభయందు విశేషముగ గాననైనవని కర్షలు హవుసు గారు రినిరి. ఇందువలన మున్ముందు త్రైమాసిక మగు పర్యవసానము లేర్పడ గలవు. మిత్రమండలి వారు తమ గవ్య స్థానమును సమీపింపరని హవుసు గారు రమచ పరాను రాష్ట్రీయుల భార కార్యములను కొని యా డి. డి. చిన్నకెడ్డ వివక్షతలేక అన్నిజాతు లాశేయశయముతోడ పోరాడుచున్నవనియు, భర్త్యాత్మత్రై రక్షణమె యాయా శయమనియు, త్యాగముల సుసర్విన వైయాశయమును సాధింపగలమనియు, మనవిపు దొనర్చు త్యాగములకు మున్ముందు నష్టపరిహారము లభ్యపడగలవనియు కైమెస్కో గారనిరి.

ఆంగ్ల వైమానికులు

గ్రామముల ముట్టడించుట.

లండను, డిసెంబరు 4:—ఆంగ్లయు లెట్లు ప్రకటించిరి:—బోల్లోనుకు త్తరమున జర్మనివారి రిజర్వదళములుండు గ్రామములవైనను ఈవెను యుద్ధరంగమున శత్రుశత్రుస్థి స్థానముల వైనను, మావైమానికులు మరఫిరంగులను ప్రయోగించిరి. మా విమానము వైదు గానవచ్చుటలేదు. శత్రు విమానమొక్కటి భ్వంసమొనర్పబడెను.

ఫిరంగిదళములు పోరాడుకొనుట.

లండను, డిసెంబరు 3:—మెమునడెసు దేమున కుత్తర మునను, మ్యూజునది కుడిభాగమునను ఫిరంగిదళ యుద్ధములు జరిగినవి. పోవరున వైరుల తీవ్రముగ ఫిరంగులను గూర్చి స్త్రీరికు త్తరమున నుండు మాస్థానముల ముట్టడించిరి. కాని మేము ఫిరంగులను గాల్చి శత్రువుల కధికమగు నష్టముల కలిగించితిమని పరానువాదు ప్రకటించిరి.

ఇటీవలి ముట్టడి.

జర్మను వైన్యనష్టము 2 లక్షలు,

ఆంగ్లవైన్యముల యుత్సాహము.

లండను, డిసెంబరు 3:—ప్రధానస్థానములనుండి రైటు రు విలేఖకు డిట్లు తంత్రీవాన్త నంపెను:—సేటి యుద్ధయమున జర్మనీయులు లావాక్సెరియొద్ద ముట్టడి యల్పముల సుసర్వినను కేంద్రయి పరిసరములయందు వారలయొద్దతీవ్రత చల్లారి నట్లున్నది. మాస్సియర్సుపరిసరముల యందుండు ప్రధాన స్థానమున నుండి మేము వెనుకకు బోయితిమి. ఈ ప్రదేశము నందు నిలుచుట కార్యములేదు. జర్మనీయు లిటీవల నొసర్విన ముట్టడి పశ్చిమరంగమున వాగొసర్విన ముట్టడు లన్నిటికంటె చాలగొప్పది. ఈవెను యుద్ధము మాత్రమియవస్థుండనము నకు సమానమన వచ్చును. ఈ యవస్థుండనమున జర్మనీయు లిరువది డివిజనుల సేన నుపయోగించిరి. జర్మనీయుల డివిజను యిపుడు చిన్నకై యున్నది. గనుక మొత్తము మై నీడివిజను లన్ని టికి 2 లక్షల పదాతులుండురు. మన వైనికులు యుద్ధవ్యవస్థను జూచి సేటి యుద్ధయమున నత్యుత్సాహమున నుండిరి. ఇటీవలి యుద్ధమున జర్మనీయు లోడిపోయినయియు తమకు విజయము చేకూరినదనియు వారి విశ్వాసము.

పరానువారి ప్రకటనము.

లండను, డిసెంబరు 3:—నిన్న రాత్రి మాయెటు ఎయి నులకు నడుమను, మ్యూజునది కుడిగట్టునను ఫిరంగిదళయుద్ధ ములతీవ్రముగ నుండెనని ప్రకటింపబడెను.

దీర్ఘ మగు శత్రుస్థి సమరములు.

లండను, డిసెంబరు 3:—గ్రెప్పావర్తమున కుత్తరము నను, పమాదియె మాలెటరంగమునను దీర్ఘ మగు శత్రుస్థియుద్ధ ములు తీవ్రముగ నుండెనని ప్రకటింపబడెను.

కేంద్రయిరంగము.

జర్మనీయుల అపజయము.

లండను, డిసెంబరు 3:—జర్మనీయులు కేంద్రయి రంగముననుండి ఆంగ్లవైన్యములకు వెనుకకు గొట్టదలచి విశేష మగు సేవలతో వైన్యముట్టడి యొనర్చి యపజయము సొందిరి. జర్మనీయుల అపజయము వలన యుద్ధతీవ్రములన కలిగిన లాభమును గూర్చి యుత్సాహపూర్వకమగు చర్చ లెల్లడలను జరుగుచున్నది.

జర్మనీయులను తిరిమివేయుట పశ్చిమరంగ యుద్ధమున చాల ప్రాముఖ్యమైన యంశమై యున్నది. ఇందువలన లిలి రక్షణ స్థాన ము లపాయకమొందుటయే గాక, శత్రువుల రాకపోక మాన్యముగూడ మన వైన్యములకు గురి యై యున్నది. ఇంతియగాక జర్మనీయులకు రక్షణ సాధన మగు, ప్రతిముట్టడి వ్యర్థమైనదని వైరులకు రుజువైనది. ప్రతి ముట్టడుల నొనర్చి మన పురోగమము నావజాల మని జర్మనీయులకు ప్రవపరచితిమి. హిందెబర్గు సే నా ని స్థితిగతుల నాలోచించి, యీ యుద్ధమున సేనల ను విశేషముగ నుపయోగపరచెను. గాని జర్మనీయుల యత్నములు ఫలించలేదు. శత్రువు లీయపజయమును సహించి యూ రుకొనరు. మున్ముందికను ప్రతికార్యముల నొనర్చు యత్నింతు రని వెట్టుమినిష్టరుగజెట్టు వైనికవిలేఖకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

పదాతిదళములు ముట్టడించుకుండుట.

లండను, డిసెంబరు 4:—సేడుమార్షలు హేగు గారిట్లు తెలియజేసిరి:—బోల్లోను, మావర్సుల పరిసరములయందు రాత్రిభాగమున వైనికస్థిలు తీవ్రముగ నుండెను. శత్రుపదాతులుమరల నెదురింపలేదు.

ప్రాంతర్యులో నాంగ్లవైన్యములు

పాలిగోను అరణ్య అగ్నేయ భాగమునకు మాపంక్తిని విస్తరింపజేసి వైనికసైనికుల గొందర బంధించితిమి. పేమెనుడిలు కుత్తరమున ఆదివారమునాడు జరిగినయుద్ధములో 129 రు కైదీలను కొన్ని ఫిరంగులను బట్టు కొంటిమి.

అవస్థుండనము మరల ప్రారంభమగుట.

కేంద్రయి పరిసరమున దారుణముగ యుద్ధము.

లండను, డిసెంబరు 4:—సర్ ఉగ్లను హేగు గారు నిన్నటి దినమున నిట్లు ప్రకటించిరి:—జర్మనీయు లతితీవ్రతతో మరల ముట్టడికార్యముల ప్రారంభించిరి. సేటియుద్ధ ములదారుణముగ నుండెను. గానిల్యునండి మార్కోయింగు వరకునుండు రంగమున వైరులు బలమగు వైన్యములతో ననేకసార్లు ముట్టడుల నొనర్చిరి. శత్రువులొనర్చిన ముట్టడులు తొలగగొట్టి వారి కధికమగు నష్టముల గలిగించితిమి. లావాక్సెరి, మార్కోయింగుల యొద్ద మాత్రము మాపంక్తి యిందుక వెనుకకు తగ్గినది. తక్కిన స్థలములయందు దెచ్చటను మేము ప్రదేశమును విడుదలలేదు. మార్కోయింగు దక్షిణభాగమున వైరిసేన లొకచో మాపంక్తిలయందు చొచ్చుకొని నది గాని ప్రతి ముట్టడి యొనర్చి వానిని తిరిమి వేసితిమి.

రుష్యా

రుష్యాదేశపు ప్రస్తుతస్థితి.

లండను, డిసెంబరు 3:—ఈనెల 1-వ తేదీని పెట్రో గ్రాడునుండి “డెయిలీ న్యూస్” పత్రిక క్రిందిసమాచార మం పబడెను. ఇంగ్లండుదేశమున నిర్బంధింపబడిన రుష్యులలో నొక రగు పెచిబేరినుగారిని లండను నగరమునందలి రుష్యారాయ బారిగ బ్రాట్టికీగారు నియమించిరి. ఇతనికొఱకును, ఇంకమరి యొకరుష్యునికొఱకును రుష్యాదేశమునందలి బ్రిటిషుప్రజలెవ్వరును రుష్యాదేశమును విడిచిపోగూడదని అతడు కాసింపెను.

తాత్కాలికపు దొరతనమువారు.

పూర్వపు తాత్కాలిక దొరతనమువారి సంగతి ఇంత వరకేమియు తెలియలేదు. కాని నిన్నటిదినమున వారు మరల రాజకీయముల ప్రవేశించిరి. తామే న్యాయమగు పరిపాలకుల నియు, బెల్లవిట్కులు కారనియు, వారిమాటల నిరాకరింపరల సినదనియు వారు ప్రజల కొక విజ్ఞాపనమునంపిరి. ప్రత్యేక సంధిని గావించుకొను నిమిత్తము బెల్లవిట్కులు చేయు ప్రయత్నములను వారు గర్హించిరి. 11వ తేదీని పెట్రోగ్రాడులో నొక సభ గావించబడుననియు అదియే రుష్యాను గాపాడగలదనియు వారు ప్రచురించిరి.

“డెయిలీ క్రానికలు” పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:—ఎజ్జపతాకములు గల సంరక్షకవైనికులు ఎనిమిది వార్తాపత్రికల కార్యాలయముల నాక్రమించుకొనిరి. లోననుండు యంత్రములు మొదలగు “నోవోయా క్రేమ్యా” పత్రికయొక్క సామగ్రి నంతటిని స్వాధీనము గావించుకొనిరి.

కొంటు జెరినినుగారు సంధిగావించుకొన సంగీకరింపగా బ్రాటుస్కీగారు మొట్టమొదటి పర్యాయము ఆక్రమణములు గాని ప్రతికారములుగాని కోరబడకుండుటవలననే సంధిజరుగ గలదని తెలియబరచిరి.

బ్రిటనునందుండు రుష్యున ప్రతినిధులందఱును మాట్సు మాల్మిష్టు దొరతనమువారి యధికారమును తామంగీకరింపమనియు తిగిన ప్రాతినిధ్యముగల ప్రభుత్వ మేర్పడువరకును తమపనిని తాము విడువమనియు చెప్పిరి.

రుష్యావారి ప్రతినిధులు

జర్మనివారి ప్రధాన స్థానముల జేరుట

లండను, డిసెంబరు 3:—జర్మనీయుల వాయువాన్త యిట్లు వివరించుచున్నది:—రుష్యా వారిపటాలముల సేకములు తాత్కాలికపు సంధి నామోదించినవి. ప్రివెటు లిప్పాలకు నడుమ నుండు రుష్యా సేనల యధికారులు, రాయబారములు జరుగుచుండ యుద్ధము జరుపకూడదని నిశ్చయించిరి. తాత్కాలికపు సంధిని నెలకొల్పట కేర్పరప బడిన రుష్యావారి రాయ బారులు బ్రిస్సు లిపోట్టు గారి స్థానమును చేరిరి.

జర్మను మిత్రమండలి.

లండను, డిసెంబరు 3:—జర్మనివారి మిత్రులవై యుద్ధమును ప్రకటింపవలసినదని సెనెటు విదేశ సంఘసభ్యుడు లాడ్జ రెంకింగుగారు హెచ్చరించిరి.

అమెరికా

న్యూయార్క్, డిశంబరు 4:—మోర్నెడ్రోడాకు కం వెసివారి పెదమేడలు నాలుగు పరకురాను ప్రియైనది. ను మారు, 1 కోటిడోలరులు అనగా 3 కోట్లరూప్యముల నష్టము గలిగినది. విలువగల యంత్రముల సేకము పొడయినది.

విక్టోరియా మొత్తముప్పటికి 8 కోట్లపానులైనది. 5 లక్షల కంటె నెట్కుడుమంది సొమ్ము నిచ్చిరి.

కాంగ్రెసు సభా ప్రారంభము

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 4:—కాంగ్రెసు సభా సమావేశము లారంభమైనది. కాంగ్రెసుల యుద్ధమును సాగింపవలయునన్న నిశ్చితమును సభవారందఱు రామోదించి యుండినట్లు సభ గాననయ్యెను. కోశాధికారులు 1800 కోట్ల డాలర్లకు ఎన్నిమేట్లు చేసియుండిరి. వీనియందు 1100 కోట్ల డాలర్లు యుద్ధకార్యములకు మదింపు చేయబడినవి.

ఆఫ్రికా

తూర్పుఆఫ్రికా స్వాధీనముగుట.

లండన్, డిసెంబరు 4:—తూర్పుఆఫ్రికా ప్రకటనమిట్లు వివరించుచున్నది. జర్మనీవారి తూర్పుఆఫ్రికానుండి జర్మనీయులెల్లరును తరిమివేయబడినట్లు తెలియవచ్చెనని వాండ్యెంటరు సేనాని 1 వ తేదీని రిపోర్టు చేసెను. జర్మనీయుల యధినివేశము లన్నియు నిపుడు మిత్రమండలివారియాధీనమైనవి. కొలదిమంది జర్మనీయులు పోర్చుగీసువారి రాజ్యమున కోరబడిచిరి. వీరలను గూర్చి చర్చ జరుపబడుచున్నది. నవంబరు మాసమున 111 జర్మను సిపాయిలను, 3382 జేరియసిపాయిలను బంధితులైరి. ఆరు ఫిరంగులను, 78 మరఫిరంగులను, అనేకమగు తుపాకులను శత్రువులు గోల్పోయిరి.

టర్కీ

పేలస్తీను యుద్ధము.

కొస్టాం, డిసెంబరు 3:—నవంబరు 30వ తేదీ నంపబడిన ఒక తంలివార్తయందెట్లున్నది.—గత 24 గంటలలో 11 గురు ఉద్యోగియులును, 457 గురు సైనికులును పట్టుబడిరి. డిసెంబరు 1వ తేదీని ఆస్ట్రేలియనులు మరి రెండువందలమందిని పట్టుకొనిరి. ఇవట నవసంబంధన మారంభింపబడిన దానికి 10,700 మంది ఖైదీలను, 470 గురు ఉద్యోగియులను బట్టుకొంటిమి.

జర్మనీ

తాత్కాలికపు సంధి.

ఆక్రమించిన ప్రదేశమును విడుట జ్యోరియ, డిసెంబరు 4:—తమ యాక్రమణమున నున్న రుష్యావారి ప్రదేశములను ప్రథమమున విడుటయె తాత్కాలికపు సంధి వరకులలో ప్రథమ స్థానమును వహించి యున్నదని రిచిప్టగు సభయందు చర్చలలో తెలియవచ్చెను.

అడ్మిరలుటర్నిట్టి గారి అభిప్రాయము.

లండన్, డిసెంబరు 4:—“హంబర్లర్ల నాచిచెటను” పత్రిక అడ్మిరలు వానుట్రీపిట్టి గారిసగిన ఉపన్యాసము నంతటిని ప్రకటించెను. ఆ యుపన్యాసమున నతడెట్లుచెప్పెను. ఇంగ్లండుదేశము మనము సజ్జేములను, మెసపొటామి యాను పట్టుకొనుటయే గాక ప్రతిదోటను తన నావికమును దేశీయాధికారమును మరింత దృఢపరచుకొనుచున్నది ప్రపంచమున నన్నిచోట్లనుగూడ జర్మనుల పోటీలేకుండ జేసి జర్మనుల మానమును చిరప్రతిష్ఠిత గౌరవమును నేలపాలుజేసెను. ఇదివరకెన్నడువరకు రిచిప్టా ఘోరఅబద్ధములనాడి ఇంగ్లండు ఇటుల గావించెను. అట్లాంటికు సముద్రమున మనము జయింపబడితిమనియు, నకంపజేయబడితిమనియు తలంపబడుచున్నది. తెలిసినదానిబట్టి ఇంతవరకు టర్కీపిట్టిగారిటు చెప్పుచును తమ పరాధమమున నలుగురిలో సెప్పకొనలేదు.

చీనా

చీనామంత్రివర్గము.

షికింగు, డిసెంబరు 3:—ఇదివరకు ప్రధాన మంత్రిగ పనిచేయు చుండిన వాంగుటూ సీచి గారును, ఆంతరంగిక, న్యాయ, ఆర్థిక, విద్యామంత్రిలును తమ పదవులకు రాజీనామాల నిచ్చిరి. రాజీనామా లంగీకరింప బడెను. ప్రస్తుతము నైన్యాధికారవర్గమునకు నాయకుడుగనుండిన వాంగుషిచిక్ గారు తాత్కాలికముగ నావదనియందు నియోగింపబడిరి.

డాక్టరు ఎడిసనుగారు.

లండన్ డిసెంబరు 5:—ఆంగ్ల కళా మంత్రిగ డాక్టరుగారిని నేమింపలేదనియు అట్టి మంత్రివర్గము నేర్పరుప ఎడిసనుగారు సహాయపడుచుండి రనియును అధికారులు ప్రకటించిరి.

నాలుగు విన్నపములు.

కలకత్తా నగరమున నిన్నటి దినమున ఇండియా కార్యదర్శికి నాలుగు విన్నపము లర్పింపబడినవి.

సెంట్రలు సేవనలు మహమ్మదీయ సమాజము. నవాబు అబ్దుల్ జుబారుగారు సమాజమువారి విజ్ఞాపన పత్రమును సమర్పించిరి. ఆంగ్లరాజ్యమునకును భారతవర్షమునకును సంబంధము స్థిరమైయుండుటయు, మహమ్మదీయులకు వారి వారి ప్రాముఖ్యతయు, వారు భరించు రాజకీయభారములను బట్టి ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యముల నొసంగుటయు, ముస్లింసో నర్పబడు నేరాజ్యాంగ సంస్కరణమున నైన గమనింపదగిన మూలనూత్రములు. సామ్రాజ్య సభయందలి సభ్యులలో సగము హైందవులును, యీసగమున మహమ్మదీయుల కర్తభాగమును ప్రసాదింప ప్రార్థన. కష్టము, పోట్టుటెలిగ్రాఫ్లు, టంకసాల, నల్లమందు, ఉప్పు, యినుపదారులు, నాకాదళములు, సైన్యములు, స్వదేశసంస్థానాధీశు లొసగు కష్టములు, తక్కు-తక్కిన యార్థికపుటాధారము లన్నియు రాష్ట్రీయ మొనర్పవలయును. దొరతనమువారి వివిధకాలలయందు మహమ్మదీయుల కేవలమన నుద్యోగముల నిచ్చునదియు నిర్ధారణ చేయవలయును. సైన్య నాకాదళములయందు భారతీయులు మహమ్మదీయులెంతెంత మంది యుండిరో విచారించి, వారల బలమున కుచితముగు రీతిని కమిషను ఉద్యోగముల నియమములు నని సమాజము వారు మనవి చేసికొనిరి.

మంగరాష్ట్ర జాతీయ వర్తక సంఘము. గౌ. రాజారామ్ కేశవాల గారు సంఘము వారి విన్నపమును సమర్పించిరి. గ్రామపంచాయతీలను మరల నెలకొల్పి జిల్లాబోర్డుల యధికారములను వృద్ధిచేయ నగును. రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము నొసగి కాసన సభలయందలి అనధికార సభ్యులను కార్యనిర్వాహక సంఘముల యందు విశేషముగ నుండునట్లేర్పాటుచేయుట యుక్తము. రాష్ట్రీయులకును, ఇండియా దొరతనమునకునుగూడ ఆర్థిక స్వాతంత్ర్యముండవలయును. అనధికారసభ్యులసంఖ్య యధికముగ నుండునట్లు రాష్ట్రీయ సామ్రాజ్యసభలను సజరింపవలసియున్నదని వర్తకసంఘమువారు తెలియపరచిరి.

భారతీయ సమాజము. సమాజమువారు జేరియమహాజనసభవారి సంస్కరణ ప్రణాళిక నామోదించుచు నొక సూచనము నొనర్చిరి. భారత వర్ష రాజ్యాంగ సంస్కరణ మెట్టి పర్యవసానముల నొసగుచున్నదియు విచారించ ప్రతి 10 సం॥ ములకును పార్లమెంటు కమిటీ యొక పేర్పడవలయును. రాయి వైకుంఠనాథుసేను బహద్దరు గారు సమాజమువారి పత్రమును చదివిరి.

మార్వాడి సమాజము. పాలకవర్గములయందు మార్వాడిలకు ప్రాతినిధ్య మొసగి ఆయుధధారణ కాసనమును సమరములు కర్తవ్యము. వాణిజ్య పారిభాషికకళాశాలలు కోఆపరేటివుభాగములు ఆవశ్యకములై యున్నవి. కాసనసభలను విరివి యొనరించి, కార్యనిర్వాహక సంఘములయందు భారతీయులసంఖ్యను హెచ్చింపవలయునని సమాజమువారు కోరిరి. రాయి హరిరాముగా రీ ప్రత్రమును సమర్పించిరి.

సురేంద్రనాథు బెన్జి రాయివైకుంఠనాథు సేను, వి. బి. సేను, నీలరత్న సర్కారు, రాయి సీతానాథురె, రాజారామ్ కేశవాల గార్లు నిన్నటి దినమున దర్శకము లొసగబడెను.

“జూ” జాతివారి విజ్ఞప్తి

ఇంతవఱ కనేక సంఘములవారు తమతమ విజ్ఞప్తులను మాంఛేగుగారికి సమర్పించిరి. వానిలో బొంబాయిలోని “జూ” జాతియని నామాంతరముగల దెనీ ఇన్సేలు సంఘము ఒకటి. (ఈజాతి మాంఛేగు గారి జాతియే) జాతి సంబంధముచే మాంఛేగు మంత్రిగారి యభిప్రాయములు మారకపోయినను, అధమము తమ మతస్థులే యగు వారి విజ్ఞప్తిని విశేషాసక్తితో చదువు కొనుగురనుట నిర్వివాదము. బొంబాయిలోని “జూ” జాతివారు విజ్ఞప్తిలో మాంఛేగు గారిని సంబోధించుచు “మోస్యమతస్థులమ”ని నుడివిరి. వాస్తవముగా బొంబాయి “జూ” జాతివారికి కావలసిన జేదియు లేదు. కాంగ్రెసు లీగు సంస్కరణ పద్ధతులపట్ల తమకు సంపూర్ణ సమ్మతియు, సంపూర్ణానాదమును కలదని వారుతెల్పిరి. తమకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము కావలెనని వారు కోరలేదు. గొప్ప సంఘముగా నేర్పడియున్న మహమ్మదీయులకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య ముండదగును గాని ఇతరుల కవసరములేదని “జూ” జాతివారి యభిప్రాయము. ఈబొంబాయి జూ జాతి సంఘ సంఘవిజ్ఞప్తిలో లండన్ విశ్వవిద్యాలయపు ఎం. పి. ఒకరును, కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయపు బొర్నిస్టరొకరును, పట్టపర్షా సిద్దులగువారు 4 రుసు గలరు. (మద్రాసు ప్రైముస్పత్రిక) నిజముగా విదేశీయుల ఈ జూ జాతివారి స్వాధ్యక్షగమును జూపిరి.

ఫోర్టుసెంటు జార్జి గెజెట్టు.

డిసెంబరు 4 మంగళవారము. లాలా లజపతిరాయిగారు ఇంగ్లండు ప్రధానమంత్రి

లాయకు జార్జి గారికి వ్రాసిన లేఖాకరపత్రములు హిందూదేశమున కెవ్విధమున దీసికొని రాగూడదని గవర్నరుజనరలు గారు కాసిందిరి.

“హిందూ మహమ్మదీయులకును హిందువులకు ఒక సలహా” యను పేరుతో ఉరుదుభాషయందు వ్రాయబడినకర పత్రములన్నియు ఎక్కడదొరకినను పట్టుకొనబడి చక్రవర్తిగారి కిచ్చివేయ బడవలయునని గవర్నరుగారు కాసిందిరి.

సాదాగరు మహమ్మదు అబ్దుల్ అజీజ్ సాహేబు బహద్దరుగారు మరల గంజాముజిల్లా బోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కానంబల్లి బాలసింహరావు. బి. ఎం. ఎం. బి. సి. ఎం, గారు అనంతపురముజిల్లా బోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

జి. బి. టి. ఫర్మాను ఎం. ఎం. టి. ఎస్. మహ్మదు హుస్సేను సాహేబు బహద్దరుగారు గుంటూరు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

జోసపు స్టీవెన్సు బి. ఎస్సి, ఎ ఆర్. సి. ఎసి గారును, రికరెండు జానుస్కర్డరు చాండ్రు ఎం. పి. గారును చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు సాధారణసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

గుంటూరుజిల్లా నందిగామా రేంజి సబ్ ఆసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు ఎన్. నాగభూషణము బి. పి. గారికి 21 రోజు సెలవీయ బడినది. సెలవుకాలమున నందిగామా సబ్ రేంజి సూప్రవైజరుగారు వాసిపని జూచెదరు.

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిని బహుమానములు.

మదరాసు కై ప్రకలాశాలా ఆంధ్రభాషాభివృద్ధిని సమాజపు సాంవత్సరికోత్సవమును పురస్కరించుకొని డిసెంబరు 14 తేదీనాడు తెలుగులో వక్రవ్రత్య పోటీపరీక్ష లీక్రింద వివరించినవిధమున జరిపెదము. పరీక్షలో ప్రథమ బంధమును బహుమానములు వారు కోరిన గ్రంథముల రూపమున నిచ్చెదము. ఈపరీక్షకు రాదలచిన వారందఱు డిసెంబరు నెల 10 వ తేదీలోగా “కే. సీతారామయ్యగారు. బి.యే. ఎల్. టి. జార్జి టౌన్, మదరాస్” అని వైవిధ్యము వ్రాసి దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను. దరఖాస్తుదార్ల కందజకు పోటీపరీక్ష జరుగు స్థలము, తేదీ, గంట క్రమముగా తెలిపెదము.

నియమములు.

1. పోటీ పరీక్షలలో ప్రథమబిని నిజముమైన వారికి మూడు బహుమానములు వారు కోరిన పుస్తకముల రూపమున ఇచ్చెదరు. ఒకటి ఆరురూప్యముల బహుమానము: కలాశాలా విద్యార్థులు పాఠశాల విద్యార్థులు ఆరు వికీతకేక చెన్నపురి లోని విద్యార్థులలోని విద్యార్థులందఱు దరఖాస్తులు పంపుకొనవచ్చును. ఒకటి ఆరురూప్యముల బహుమానము: చెన్నపురి కై ప్రకలాశాల విద్యార్థులు మాత్రమే దరఖాస్తు పంపుకొనవచ్చును. ఒకటి నాలుగు రూప్యముల బహుమానము చెన్నపురి కై ప్రకలాశాలలోని నాలుగు ఆయు ఆరవఫారములవిద్యార్థులు మాత్రమే దరఖాస్తులు పంపుకొనవలెను. ఇతర వివరములకు కే. సీతారామయ్యగారికి వ్రాసుకొనవలయును.

టి. వి. కృష్ణస్వామి, కార్యదర్శి.

బళ్లారి నరసవిద్యోగిని సభవారు
1917 డిసెంబరు 8-వ తేదీ శనివారము
సాయంత్రము 5-30 గంటలకు
ప్రహ్లాద.
1917 డిసెంబరు 9-వ తేదీ ఆదివారము
సాయంత్రము 5-30 గంటలకు
సారంగధర.
విక్టోరియా పబ్లిక్ హాలులో ప్రదర్శింతురు.
పురుషులూ. 3, 2, 1-8, 1 ఆ. 8 స్త్రీలు యూ. 2, 1, ఆ. 8
బి. మాధవరావు డి. గోపాలాచార్య
జనరల్ మ్యానేజరు. సెక్రటరీ.
రా॥ బి॥ శి. హెచ్. గౌడ్
(976) వ్రేసిడెంటు.

స్థానిక వార్తలు

(0) —

క్రాంతవర్తిలు:— ఏ. పద్మావతి మినకాగారు నిన్నటి తిరుమన (4-12-17) మైకోస్ట్రా వర్తిలుగా నామోదింపబడిరి.

దక్షిణ హిందూదేశ బ్రాహ్మణేతర సోదర సంఘము:— నేటి సాయంకాలము 5.30 గంటలకు జన్మిను పులికా కార్యాలయములో వైసంఘమువారి ఆహ్వానసంఘ సభ్యులు సమావేశమయ్యెదరు.

బొట్టపును ద్రవిడ సంఘము:— ఈ నెల 9-వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 5 గంటలకు తొండమండలము పాఠశాలా మండలియన సంఘసభ్యులు సమావేశమై సంఘనియంత్రణలను సమోహము తయారు చేయుదురు.

4-వ కర్నూలు మండలసభ:— 4-వ కర్నూలు మండల సభ ఈ నెల 9-వ తేదీ యడవము 8-80 గం. కు 5.30 నుండి కలెక్టరును ఎ. రంగనాథ మొదలియారుచి. ఏ. బి. ఎల్. గారి అధ్యక్షత క్రింద జరుగును.

రాజధాని ప్రధానమేజ్జీలు పదవి:— ఇది 4-వ కర్నూలు ప్రధానమేజ్జీలుగ నుండిన సి. బి. ఎస్. స్టేగారు తిరుమనాపల్లిజిల్లా పోలీసు డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు జనరలుగ నియమింపబడుటచే వారిస్థానే జే. సి. ఆడముగారు ప్రధానరాజధాని మేజ్జీలు పదవియందు నియమింపబడుదురని తెలియుచున్నది.

చెన్నైలో ఉప్పుధర:— చెన్నైలో ఉప్పుధర తీరిక అధికమైనది. పది 1కి 0-2-0 లు చొప్పున విక్రయింపబడుచున్నది. ధర పెంచుటకు కారణము తెలియకుండచున్నది. దొరతనమువారు చిల్లర వత్తులను బాగ్రత్తగా చూచుచుండిన ప్రజల నమ్మకము చిల్లర వత్తులను కనిపెట్టుచుండిన పట్టికిని ధర పెంచుట ఆసంభవము. దొరతనమువారు తగిన శ్రద్ధ వహించెదరని తలంపుచుచున్నది.

ప్రాచీన నాణెములు:— చెన్నై రాజధాని నెల్లూరు జిల్లాలోని కొర్రూరు గ్రామములో నొక నిధి బహుబుద్ధిగారి అందు 18586 బంగారు ప్రాచీన నాణెములు గలవు. వాటిలో 740 నాణెములు హిందూదేశమందలి మ్యూజియములన్నిటికిని పంచిపెట్టబడును. ఒక్కొక్క నాణెము రీక్షరూ॥లు చొప్పున 482 నాణెములు చెన్నైలో మ్యూజియములో విక్రయింపబడును. మిగిలిన 18586 నాణెములను బొంబాయి టంకపాలకు కర గింపబడుటకు పంపబడును. వచ్చిన బంగారము ప్రస్తుత బంగారు ధరలకు విక్రయింపబడును.

న్యాయవాదుల 5-వ నాటిక సమావేశము:— ఈ నెల 15-వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు ఈసమావేశము (లా డిన్నరు) జరుగును. చెన్నై ప్రెస్ క్లబ్బు ప్రధాన న్యాయ మూర్తిగారును న్యాయమూర్తులను ఇంకా మరి కొందఱును విందున కాహ్వానింపబడిరి. అదృష్టవశాత్తూ జనరలు గారు ఆగ్రాసాధిపత్యము వహించెదరు. న్యాయవాదులు, రాజధానియందలి న్యాయసభల ఉద్యోగులును విందునకు విచ్చేయు ప్రార్థితులు. వీటిల్లుపాల్కులోని మారు వెలియను మందిరమున విందుగగబడును.

విసెంటు రిలావిగ్రహనిధి:— ఈక్రింది చుండాలు కార్యదర్శి కండినది. చిత్తూరు దిక్కుభాగసమాజాధ్యక్షుని ద్వారా బి. సి. రాఘవయ్య, ఎం. రామనాథాచారి, బి. నరసింహయ్యగార్లు చెరి 1 రూ॥ యును; కరాచి దిక్కుభాగకార్యదర్శి 25 రూ॥ యును; ఎస్. సుబ్రహ్మణ్యనాయనాను (నత్తూరు) 50. రామయ్యఅయ్యర్ (నత్తూర్) సి. వేంకటసుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు చెరి 1 రూ॥ యును; కాశీ దిక్కుభాగసమాజమునందలి బి. రాజగోపాలాచారిగారు 10 రూ॥ యును, మైన్ పులివాసులగు ధర్మనారాయణగారు 5 రూ॥ యును, కల్లకోటలో కందంకు లంపి థిలోని కొందఱు బ్రాహ్మణ బాలురు 3 రూ॥ యును. ఆర్. భావనరాజు (స్పిరింగుక్కిల్లు) మహమ్మదు ముస్లిం గార్లు చెరి 1 రూ॥ యును; తిరుకల్గిజి దిక్కుభాగ సమాజమువారు 4-12-0 యును, తిరుకల్గిజి మిశ్రసంచారగ్రంథాలయము వారు 4-15-0 యును, ఆదిగర్ యూనిటీ లాడ్జివారు 7 రూ॥ యును, నాక్ డాన్ లాడ్జివారు (నాడ్డాడ్) 50 రూ॥ యును, సి. ఎం. బహింసా (బ్రజ్ గారి ద్వారా) 10 రూ॥ యును, పచ్చినది. ఇదిగతకు పన్నులైనది 2095-11-0. నేటికనుసరితో జను 2222-13-0.

శ్రీభగవత్ త్వబోధిని సభ:— ఈ సభవారి యాజమాన్యముక్రింద ఈ నెల 7వ తేదీ శుక్రవారము సాయం క్రమము 6 గంటలకు శ్రీమహాభారతములోని “అర్జునాగమము” 8వ తేదీ శనివారము సాయంక్రమము 5 గంటలకు “నవమకావ్యమోదనము” 9వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు “భగవద్గీత ఉపాఖ్యానము” అను మూడు కాలక్షేపములు బ్రహ్మశ్రీ పండిత టి. లక్ష్మణాచార్యులవారివలన సాహుకారుపేట హిందూ ధర్మాలాశకలు మైన్సూలు భవనమునందు జరుపుదును.

నిర్బంధావాసపు కమిటీ:— హిందూదేశములోని నిర్బంధావాసమునందున్న వారి కేసులను విచారణచేయుట కొకకమిటీ యేర్పరుపబడినది. న్యాయమూర్తి కుమారస్వామి కాశ్మీరీగారు కమిటీసభ్యులలో నొకరుగ నియమింపబడుదురని నమోదుచున్నది. దీనికన్న ఉత్తమమైనవని మతియొకటిలేదని చెప్పకయ్యెను. వీరిస్వాతంత్ర్యమును చాకచక్యమును దొరతనమువారికిని ప్రజలకును నమ్మకము పుట్టించి కమిటీవారితో ర్మానములనే స్థిరపరుచును. నుమారు రిమానములుకమిటీవారు నిర్బంధావాసకేసులను విచారించెదరు. కుమారస్వామి కాశ్మీరీగారు కమిటీలో పనిచేయు కాలములో వీరి స్థానమున మతియొకరు న్యాయమూర్తిగ నియమింపబడెదరు. అని తెలియుచున్నది.

బాలయోధుడు మోహాశ్రీలను రక్షించుట:— చెన్నై ప్రెస్ క్లబ్బులో బాలయోధుల వైస్యములో నొకడగు గోపాలస్వామి అను నతడు ఒకనాటి సాయంకాలము ఇంటికి పోవుచుండగా లోని ఘోషాశ్రీలు కనబడకుండ నుండుటకు ఒకబండికి కట్టబడినతెర బగబగమందుచుండుట చూచి లోని ఉన్నవారు కాలిపోవుదురని వారి సహాయార్థము పోయెను. 4 మూలలందు తెరకినను మంటల నార్చివేయుటకు ఆసమయమున నతనికి జలము దొరకనందున సమీపములోనున్న దుకాణమునకు పోయి కొన్ని సోడాబుడ్లను తెచ్చి వాటియందుండిన జలముతో మంటలను ఆర్చివేసి లోనివారిని రక్షించెను. బండి నాడు చుట్టకాల్చి అజాగ్రత్తగా దానిని ఆతెరవై పడవేసి నందున అది అంటుకొనినట్లు తెలియుచున్నది.

సాంఘిక వరససంఘము, తిరువల్లి క్లబ్బు:— వైసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద గత నెల 28 వ తేదీన ఒకసభ జరుపబడినది. దాన్వరు గిల్ బగ్గు స్టాటరుగారు అగ్రాస నాధిపత్యము వహించిరి. చెన్నై రాజధానియందలి కూలివారి కూడిక కృతకారకారణముల గూర్చి ఎస్. వైద్యనాథగారు ఉపన్యసించిరి. ద్రవ్యము బదులిచ్చి విశేషకష్టిని వహించుచేయు వారియందలి బాధ తప్పించుటకు గ్రామములో తక్కువ వడ్డీలకు సొమ్ము బయ్యచ్చు సంఘములు ఏర్పరచుటకు మనియు భారత దేశ శ్రేయ సంఘ సభ్యులగు దేశధారు గారు కూడ బొంబాయి రాజధానిలో నిట్టి పనిని గావించి రనియు ఉపన్యాసము చేసిరి.

బాతీశువిద్యా సంఘమువారు:— ఆయుర్వేదవిద్యా పాఠశాలని దక్షిణహిందూ దేశమునందు పేరుపడిన పండిత డి. గోపాలాచార్యులు గారు బాతీశువిద్యాభివృద్ధి సంఘము పరిపాలనాసంఘసభ్యులుగ నియమింపబడిరి. దక్షిణమునవీరును ఉత్తరమున హాకిమ్ అజీమోద్దీన్ హాజీత్ ఉల్ముల్ముల్ గారును పరిపాలనాసంఘసభ్యులుగ నున్నారు. ఇటువై నుండియు మన వైద్యశాస్త్రములు గూడ తగు గౌరవమును బడయు నని నమ్మకము.

వరాసువారి ప్రకటనము. లండను డిసెంబరు 5:— మెం వెతుల్ ఫిరంగిదళముల తీవ్రత విశేషముగ నుండెను. పేరూరు మేజాన్స్ డి మెం వెను రంగములనుండి యుద్ధ మతిభయంకరముగ నుండెనని ప్రకటింపబడినది.

మాడ్ సేనాని మరణకారణము. లండను, డిసెంబరు 5:— మాడ్ సేనాని కలరామూలమున మృతిసెందె ననియు గాని మెనపాపేమియాయందు కలరావలన మరణములు విశేషముగ లేననియు ప్రజాసభ యందు మెక్స్ ఫునసుగా రిరిరి.

కుప్పర్ గమన కమ్యూల్జుమగు మందు. ఇది మిగుల హాత్వరకరమగు మందు. పది పదునైదు గోబులు రాయుటవలన తెల్లని మచ్చలు, అట్లుకాక చర్మముపై మరియొకమైన రంగులను నిర్మూలముచేయును. ముఖముగా నీరోగమునకు బాగ్రత్తదీసికొను (భూతరగు) మందిరియే. దీని వెల టిన్న 1.8 రూ॥, 4-6-0. అంచెకూలి చేతి. 783] Dr. W. N. Dixit, Merchant, Poona City.

కాళహస్తి సభ. హైదరాబాద్. ఊటూరు వెంగన్న గారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— జనుగని సభాక్రమమును కల్పించి తను కనుకూలముగా వ్రాయనే యుగల “ఒకవిలేఖరి”ని సంపాదించినందులకు మద్రాసు మెయిలు, జన్మిను, ఆంధ్రప్రకాశకలనము మొత్తమును సభిసంబంధవలసియున్నది. కాళహస్తి పురమున జరిగిన ఒక రాజకీయసభ నుగూర్చి వ్రాయుట కీప్రతికల కావితేఖకుడు దొరకెను. ఇందు అధ్యక్షునితోడను ఇతర లక్షణముల తోడను సక్రమముగా జరిగిన సభయే ఈవిలేఖరి తనరిపోవు కాధరముచేసికొని జరుగని కార్యక్రమమును రిపోర్టుచేసెను. కాని ఏ మహిళలలో నో రాజాఅను బిరుదమును ఆప్పటి కప్పుడు తగిలించుకొనిన వాని అధ్యక్షతక్రింద దాని జనులు పిల్లకాయలుగల మహాసభ (వై పుత్రికలయందు జెప్పబడిన తీర్మానము లిట్టి సభలోనే కాక ఇంకెచ్చుటను జరుగవు) కార్యక్రమమును కల్పించుటయందు ఆతడు తన మేధాసంపన్నతను వినియోగపఱచియుండవలసినది. రిపోర్టులో చెప్పబడిన మునుస్వామినాయకును కృష్ణమృదును పానుగంటి వేంకటరంగరాయనిగారి యొక్కయు, పానుగంటి రామరాయణిగారి యొక్కయు సేవకులు. వీరుగాక తీర్మానములనుపాదించి ఆమోదించిన వారని తెల్పుబడిన ఇతరులందఱును తాముట్లుచేయులేదని స్థితమంతటామే చెప్పుచున్నారు. అతీర్మానములు సభ్యులచే నంగీకరింప బడినప్పడు అధ్యక్షుడెవ్వడైయుండెనో, అతీర్మానములను వ్రాసినదెవ్వరో ఆ తీర్మానము లామోదంపబడునపుడు ఆంతయు నిశ్చయముగ నుండెనో లేదో, తీర్మానములను సభ్యుల యంగీకారమునకు తెచ్చి సమ్యక్కుల దీసికొనిన దెవ్వరో, ఎట్టి సేనానో ఎట్టి సిరాతో తీర్మానములు వ్రాసికొనబడెనో, తీర్మానము లామోదితము లైనప్పడు అధ్యక్షుడు తివాసిమీద కూర్చొండెనో టర్ని మీద కూర్చొండెనో అవిలేఖరి యేమియు చెప్పలేదు. 1000 మంది బ్రాహ్మణ స్వరాజ్య వాదులతో 50 మంది మాత్రము బ్రాహ్మణ స్వరాజ్య వాదులుండగా రిపోర్టులో చెప్పబడిన గందరగోళ మెట్లు జరిగెనో పెద్ద సమస్యగా నున్నది. పనగల్లునండిచ్చిన ప్రతినిధులు మొదటిసంబి సల్యుచుండిన గడ విడలు గుసగుసలతో కొంతకాలము జరిగిన వెనుక వాస్తవ కార్యక్రమమునందు ఉత్సాహము చెలరేగెనని అవిలేఖరుడు చెప్పి బూనినవో అందు కొంత సత్యముండగలదు. రిపోర్టునందు చెప్పబడిన తీర్మానము నందలి భావయే అసహ్యముగను అతి నీచముగ్గుచున్నది. సేనానాథ యంజ్ఞయంటిని. హిందూ, మ్యూండియా, ఆంధ్రప్రతికలయందు 26వ తేదీన ఇండియన్ పేట్రయటునందు 27వ తేదీన ప్రకటింపబడిన సభాచరిత్ర సత్యమనియు, జన్మిను ఆంధ్రప్రకాశకలయందు 27వ తేదీన మద్రాసు మెయిలునందు 28వ తేదీన ప్రకటింపబడిన చరిత్ర శుద్ధ అసత్యమనియు నొక్కొ చెప్పగలను.

Donation to Women's University. BANGALORE, December 5. His Highness the Maharaja of Mysore has given a donation of Rs. 1000 to the Indian Women's University, Poona. It is stated that owing to his recent visit to Mysore Professor Karvi was able to get a total subscription amounting to Rs. 7300 towards the University.

Stop-Press Telegrams.

LONDON, December 5. It is officially denied that Dr. Addison has been appointed Minister of Public Health. But it is admitted that he is assisting to establish the Health Ministry. This afternoon's French communique reports great mutual artillery activity in Champagne, especially in the regions of Tahure and Mazon Dechampagne. In the Commons Mr. Macpherson regretted it was confirmed that General Maude died of Cholera. He was glad to say that cases of Cholera in Mesopotamia were few. The Italian official communique says:—We repulsed attacks south of Daone valley in Guidicarie region. Enemy artillery has been active between Mounts Siemo and Gastelgomberto. We carried out powerful concentration of fire on enemy massed in Gallio wood and north of Mount Tondarecar. During the discussion on Electoral Reform Bill in the Commons, Sir George Cave intimated that Government proposed to limit disfranchisement of Conscientious Objectors to war time and seven years after that. Objections rendering valuable war services would be exempted from this disqualification. The War Cabinet has sent message to the Commander-in-Chief of forces in East Africa. Congratulating him on his successes adding that the determination and endurance of troops, in overcoming the resistance of the determined enemy and difficulties of tropical and mountain country, have been beyond praise.

THE GREAT WAR

[Reuter's Agency]

Great Britain

Memorial Service for General Maude.

Distinguished Gathering Present.

LONDON, December 4.
A memorial service for General Maude was held in St. Pauls at noon to-day. There was a large and distinguished congregation including Sir William Robertson representing the King, Lord Islington and Mr. Walter Long representing the India Office and the Colonial Office respectively. The Duke of Connaught, Mr. Lloyd George Lord Derby, General Smuts and Members of the Army Council and Members of Parliament. The Lord Mayor and Sheriffs attended in State.

Combing out Colliers.

A Government Committee to be Established.

LONDON, December 4.
It is announced that combing out of all men who have entered collieries since the start of the war has begun. The "Times" understands that a Government Committee with executive power will be established to overhaul the use made of man power by different departments.

London Tea Sales.

LONDON, December 4.
5,894,000 pounds of Indian and Ceylon tea will be offered for sale this week, equivalent to eight days supply for civilians.

Control of the Metals of the Empire.

A Bill to Prevent Enemy Control.

LONDON, December 4.
In the House of Commons Mr. Stanley introduced a Bill to prevent enemy firms or firms subject to enemy financial influence trading in non-ferrous metals for a period after the war. Mr. Stanley stated that he had been in communication with the Dominions on the subject. A group of Germans practically controlled non-ferrous metals before the war which was greatly to the disadvantage of the British on the outbreak of the war. Mr. Addison referred to the way in which Australia had got rid of the control of metals by Messrs. Gesellschaft the most gigantic monopoly in the world. We wanted to create an effective competition. The debate was adjourned.

Nationalisation of Medical Profession.

A New Ministry to be Created.

LONDON, December 4.
The "DAILY EXPRESS" states that Doctor Addison has accepted the post of Minister of Public Health and hopes that a Bill will be passed before Christmas establishing the New Ministry which aims at the nationalisation of the Medical Profession involving free medical attendance for all without an element of charity.

Lord Lansdowne's Letter.

Questions in Parliament.

LONDON, December 3.
In the House of Commons Mr. Bonar Law refused a secret session to discuss Lord Lansdowne's letter. After several questions, some frivolous, regarding the letter and its relation to the recent regulations with regard to peace leaflets, had been formally answered, the subject dropped.

Germany

Admiral Tirpitz Sents His Spleen

Against the Britain Unconquerable.

LONDON, December 4.
The "Hamburger Nachrichten" contains a full report of the speech made by Admiral Von Tirpitz at Essen in the course of which he said:—Not only has England taken our Colonies and Mesopotamia but everywhere she has anchored deeper and firmer the bases of her Maritime and Colonial supremacy.

Further she has to-day abolished German competition from all parts of the earth and trampled and trodden down German prestige and honour by an unprecedented system of calumny and lies. In the whole trans-Atlantic world we are considered conquered and done for.

So far as is known Admiral Tirpitz has never made such admission publicly hitherto.

Canada

80 Millions for Victory Loan.

LONDON, December 4.
TORONTO:—The Victory Loan totals over eighty millions sterling. There are over half million subscribers.

America

Four Large Buildings Destroyed.

Valuable Machinery Lost.

LONDON, December 4.
NEW YORK.—Four large buildings of Morse Dry Dock Company have been destroyed by fire. The loss is estimated at a million dollars. A considerable amount of valuable machinery has been destroyed.

America's Shipping Board.

Control of Ships.

LONDON, December 4.
WASHINGTON.—The Shipping Board recommends that the Congress should have more complete control and regulation of merchant shipping especially with a view to the preventing of extortionate Ocean freights. It also asks for additional legislation to cover transfer of American vessels to foreign registry. The Shipping Board had under contract on October 31st 1151 vessels and was negotiating contracts for 199 additional ships with a total tonnage of 78,58,000 tons.

U. S. Congress Opens.

Determined War Spirit Noticeable.

LONDON, December 4.
WASHINGTON.—Congress has opened. A pronounced air of confidence in the determination to prosecute the war without sparing resources was noticeable. The Treasury's estimates provide for thirteen billion five-hundred million Dollars of which eleven billion are for war purposes.

Germany's Allies and America.

Declaration of War Suggested.

LONDON, December 5.
Mr. Lodge-Renking, Republican Member of Foreign Relations Committee of the Senate has urged declaration of war on Germans Allies.

Austria

Russian Peace Offer.

Evacuation of Occupied Territory.

LONDON, December 4.
ZURICH.—In the course of the debate in the Reichsrath it was stated that the first condition of Maximalist armistice offer was the evacuation of occupied Russian territory.

China

Reconstruction of Ministry.

LONDON, December 4.
PEKING.—The resignations of Acting Premier Wang Tah Sieh and the Ministers of Interior, Justice, Finance, Education and Agriculture have been accepted. Wang Shin Chen at present chief of the general staff has been appointed Acting Premier.

Russia

Russian Commanders Agree to an

Armistice.

Russian Delegates Arrive at German Headquarters.

LONDON, December 4.
The Wireless German Communique says:—Several Russian Divisions have agreed to local armistices. The Russian Army between Pripet and southward of Lipa and several general commands have decided on truce while negotiations are proceeding. The Russian deputation to arrange a general armistice has arrived at Prince Leopold of Bavaria's command.

The Present Situation.

Maximalists Appoint New

Ambassador in London.

LONDON, December 4.
A telegram to the "Daily News" from Petrograd dated 1st December states that M. Trotsky has appointed M. Tchicherin, one of the Russians interned in England, as Russian Ambassador in London. It was on account of Tchicherin, and another that M. Trotsky ordered that no Britishers should leave Russia.

Provisional Government Reappears.

The former Provisional Government of which nothing had been heard since its overthrow reappeared on the scene yesterday, issuing a manifesto addressed to the population, stating that it was the only legal authority in Russia, and that decrees of Bolsheviks should be disobeyed: condemning the action of Bolsheviks in attempting to conclude a separate Peace, and decreeing a convention or constituent assembly in Petrograd on 11th December, as the only chance of salvation for Russia.

The "DAILY CHRONICLE" telegram from Petrograd states that Red Guards have occupied the offices of eight newspapers which printed the Manifesto, and arrested several members of the staffs, and have confiscated the plant of the "Novoye Vremya."

An Armistice Accepted.

M. Trotsky replying to Count Czernin's acceptance of offer of Armistice declared for the first time since negotiations were opened, that they must be based on the principle of no annexations or indemnities.

All representatives of the Russian Government in Britain have refused to recognize the Maximalists but will carry on their work until a duly elected Russian Government is formed.

TELEGRAMS.

France

Inter-Allied Conference Closes.

Enthusiastic Speeches.

LONDON, December 4.
PARIS.—The Inter-Allied conference has closed. Colonel House said there had been co-ordination and unity of purpose promising great results for the future. He was profoundly convinced that we should thereby reach our goal. He paid a tribute to the great deeds of France saying that America was honoured to fight on the side of so gallant a comrade. M. Clemenceau said it was no longer a question of great or little nations. All peoples were fighting for the same ideal of justice and liberty and they would succeed in attaining the ideal by dint of sacrifices which would soon be magnificently recompensed.

Italy

Intense Artillery Actions.

LONDON, December 4.
An Italian official communique says:—There have been intense prolonged artillery actions in the Pasubio Melette region, and also northward of Mount Grappa.

East Africa

Fall of East Africa.

Germans Completely Cleared.

LONDON, December 4.
The East Africa Communique says:—General Vandevanter on December 1st reported that reconnaissances definitely show that German East Africa is completely cleared of the enemy. Thus the last of the German overseas possessions has passed into our hands and the hands of the Belgians. A small German remnant has taken refuge in Portuguese territory and measures have been taken to deal with them. Captures during November were 1115 Germans and 3382 Native fighters. We captured or the enemy destroyed, 6 guns, 73 machine-guns and several thousand rifles.

Western Front

Villages Machinegunned by British Airmen.

LONDON, December 4.
The British Communique regarding aviation says:—Our low flying Machines on Sunday machinegunned villages occupied by German reserves northward of Bourlon, also enemy's active batteries on the Ypres battlefield. A few flights were made in which one German machine was brought down. Five of ours are missing.

LONDON, December 4.
The French communique says:—There was great artillery activity in the sectors north of Chemin-Des-Dames and intermittent artillery actions on the right of the Meuse. The enemy after a violent bombardment in Woivre attacked positions north of Elirey but our fire drove them back inflicting heavy losses.

LONDON, December 4.
This afternoon's communique from Marshal Haig says:—Enemy artillery was active during the night in the neighbourhood of Bourlon and Moeuvres. There was no further infantry action.

The Greatest German Attack.

About 200,000 Troops Engaged.

British Troops Cheerful.

LONDON, December 5.
Reuter's correspondent at headquarters, wiring to-day, says:—It looks as if the German effort round Cambrai had temporarily spent itself, although the enemy was showing aggressive activity this morning round the region of La Vacquerie. The salient about Masnières from which we have withdrawn is untenable for the enemy except in the deep catacombs with which it is believed to be honeycombed. The recent attack was one of the greatest, it not actually the greatest, the Germans have ever launched on the Western Front, the only possible claimant to equal magnitude being the second battle of Ypres. I compute that twenty divisions were employed against us which even at the diminished strength of the present German divisions would represent two hundred thousand infantry. Our troops this morning were cheerful at the situation. They think the results of the great German offensive hitherto constitute a notable British success. If the sum total of Germany's losses in the field will win the war for us then we have taken a substantial step in this direction during the past four days.

British Captures in November

Over 26,000 Prisoners

LONDON, December 4.
A British official announcement says: We captured in November in the Western Theatre 11,551 prisoners and 138 guns, in Palestine 10,454 prisoners and eighty guns, in East Africa 4,404 prisoners, of whom 1,212 were Europeans, and three guns, in Mesopotamia 437 prisoners and in the Salonika Theatre 24 prisoners.

The Cambrai Front.

Meaning of Enemy's Failure.

A Momentous Episode.

LONDON, December 4.
Great interest is being taken in the strategic possibilities on the British front, in view of the failure of the gigantic enemy effort to throw us back in the vicinity of Cambrai.

TELEGRAMS.

The military correspondent of the "Westminster Gazette" regards the repulse of the most momentous episode in the western campaign, for we now outflank the German defences covering Lille and have exposed vital lines of communication, and proved that Germany's most formidable defensive weapon, namely counter-attack, cannot be depended upon to check us. "Undoubtedly Hindenburg employed what he considered sufficient forces, for it is contrary to the German practice to risk failure of a crucial operation by stunting weight. Nevertheless the blow did not succeed. Probably the effort will be persisted in, for the enemy will not dare to sit down under a demonstration that his power to counter-attack does not equal the demand.

Enemy Resumes Offensive.

Exceptionally Severe Fighting Near Cambrai. British Positions Maintained.

LONDON, December 4. Last night's communique from E.M. Sir Douglas Haig said the enemy has resumed the offensive with great violence, and to-day his fighting has been exceptionally severe. From Gommieux to Marcon the enemy delivered attacks of great strength with large forces and was repulsed with heavy losses. Our positions were maintained everywhere except at La-Yacque and eastward of Marcon, where the line was slightly withdrawn. The enemy broke through at one point southward of Marcon, but an immediate counter-attack restored the situation.

British Advance in Flanders.

We advanced our line slightly south-eastward of Polygon Wood and secured prisoners. Sunday's operation northward of Passchendaele yielded 129 prisoners and a few machine guns.

Palestine Front

The Palestine Campaign.

More Prisoners Captured.

LONDON, December 4. CAIRO—A telegram dated the evening of the 30th November, states that eleven officers and 457 men have been captured during the last twenty-four hours. On the morning of 1st December the Australians captured a further 260. The total of prisoners taken since the commencement of the operations is 10,700 of whom 470 are officers.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

The New Tea Scheme Arrangements.

DELHI, December 4. The scheme of purchase in India and in Ceylon by His Majesty's Government of the United Kingdom's requirements of tea which was foreshadowed in the commerce and industry Department's Press communique of the 10th November has now been definitely settled. Contracts will be made by the Food Controller with companies controlled in the United Kingdom by the Tea Commissioner in Calcutta with producers who are not represented in the United Kingdom for approximately 40 per cent of the normal crop for shipment between 1st November 1917 and 31st May 1918. Prices will be fixed for Indian ports on the basis of the average prices realized by individual estates at London auctions during the three years 1911, 1912 and 1913 less nineteenth of a penny per pound for freight, tea cess and other intermediate charges plus an allowance fixed for the present at one half penny for the increased cost of production. Export duty and tea cess will be paid by the Food Controller in order to secure prompt utilisation of freight. There will be no interference with tea already in course of shipment but all tea shipped on previous account to the United Kingdom on or after the 1st November will be acquired by the Food Controller and paid for on the above basis.

The 'Exalted Order of the British Empire'.

Letters Patent Published.

DELHI, December 4. The "Gazette of India" extraordinary issued this morning publishes letters Patent creating an Exalted Order of the British Empire. It is ordained and enjoined that this order of Chivalry shall be styled and designated in all acts and proceedings as the most Excellent Order of the British Empire as in our said letters patent as directed and by no other designation. It is ordained that the said order shall consist of the Sovereign and a Grand Master and of five several classes:—(1) Knight Grand Cross and Dames Grand Cross, (2) Knights Commanders and Dames Commanders, (3) Commanders, (4) Officers and (5) members.

Appointments Under the Order.

The following appointments are made in the newly created Most Excellent Order of British Empire for services in connection with the war:—

"To be Knight Grand Cross":—Lady Chelmsford C. I.

"To be Knight Grand Cross":—Baron Willingdon of Rutton, Governor of the Presidency of Bombay; Colonel the Hon. Asaf Jah Muzaffar-Mulk-Wa-Nizam-U-Mulk Nizam-Ud-Doula Nawab Mir Sir Usman Ali Khan Bahadur Feroz Jung of Hyderabad, Colonel Jinn Singh Bahadur the Maharaja Sri Sir Krishnaraja Wodeyar of Mysore; Major General H. H. Hibbins the Maharaja of Sindhia Rao Seindia Bahadur.

"To be Dames Commanders":—Lady Portland, Lady Willingdon.

"To be Knights Commander":—His Highness Raja Sir Udaji Rao of Dhar; Sir John Presscott Hewett, Chairman of Indian Soldiers' Fund Committee; Sir Charles Rait Cleveland, Indian Civil Service, Director of Criminal Intelligence.

"To be Commanders":—Lady O'Dwyer; His Highness Raja Charu Chand Singh of Manipur; Surgeon-Lieutenant-Colonel Sir Warren Roland Crooke-Lawless, Kt. C. I. E., Red Cross Hospital, Netley; Maharaja Sri Rao Sir Venkata Svetachalapati Ranga Rao Bahadur of Bobili; Arthur Robert Anderson, Esq., Member, Indian Munitions Board; Abdulla Ibn; Yusuf Ali Esq., Indian Civil Service (retired). Patrik Dalreagh Agnew Esq., I. C. S. (Retired).

"To be Officers":—Lady Robertson, Lady Ramsay, Rai Bahadur Rata Singh of Rawalpindi; Bhupendranath Mitra Esq., Controller of War Accounts, India; Lieutenant-Colonel Thomas Henry Symons, Indian Medical Service, in charge of Hospitalship "Madras"; Rai Sahib Rajeswar Mitra, late Superintending Engineer, Public Works Department, retired, Jubbulpore; Major Robert John Wingfield Heale, Indian Army, Political Department, Deputy Commissioner, Dera Ismail Khan; North West Frontier Province; The Hon'ble Mr. Phiroze Kharsedji Sethna, B.A., a member of the Bombay Municipal Corporation and E. F. Charter Esq.

"To be Members":—Mrs. Lucy, Massey Denny, wife of Lieutenant-Colonel H. T. Denny, C. I. E., Inspector General of Police, the Punjab; Mrs. Margaret Brown, wife of Mr. H. A. Brown, I. C. S., District Judge, Hanchawady, Insein District, Burma, Mrs. Jessie Macfadyen, wife of the Rev. J. F. Macfadyen, M. A., Professor, Bishop College, Nagpur; the Hon'ble Mr. Purshotamdas Thakurdas J. P., member of the Bombay Legislative Council.

"Rissalder Major and Honorary Captain":—Sirdar Bahadur Hanwant Singh, Honorary Magistrate of Beri, Rehtak District, Punjab; Second Lieutenant Reginald Tharle Hughes, Indian Army Reserve of Officers, Registrar, Army Department, Government of India;—Frederic Rowland Esq., Deputy Superintendent Telegraph Engineering on Field Service in Mesopotamia; Rai Bahadur Lala Kunj Bihari Thakur of Lahore; Rai Bahadur Lala Karam Chund, Municipal Commissioner and Honorary Magistrate, Peshawar; Khan Bahadur Arabi Doat Mahomed Khan of Thalal Bala Peshawar; Victor Bataji Kothavala, Esq., Deputy Superintendent of Police, Bombay, on special duty; John Wilson Esq., late Assistant Private Secretary, India Office.

"To be Honorary Member":—M. Armand Charles Comdm attached to Surete General, France.

Calcutta

Mr. Montagu's Mission.

Four Deputations.

CALCUTTA, December 4. His Excellency the Viceroy and Mr. Montagu received this morning deputations from four public bodies. Nawab Abdul Jubbar read the Central National Mahomedan Association address urging that the cardinal principles that should be kept in view in any scheme of political reconstruction should be the maintenance of the stability of the British connection with India, and the allotment to Indian Mussalmans of due share in whatever steps might be taken towards responsible Government, not only according to their numerical strength but also according to their political importance and to their contribution to the defence of the Empire. The association also desired that half the strength of the Imperial Council should be between 100 and 150 with 34 elected and 14 nominated that half the Executive Council should be Indians that adequate representation should be provided for Moslems in all public bodies and that all sources of revenue other than customs, posts, telegraphs, mint, salt opium, railways, army and navy and tributes from Indian States should be provincial, that the proportion of Mahomedan employees in each department of the public services in each province should be fixed, and allotted on the same scale of proportion as Moslem members in Provincial Legislative Councils, and that commissions in the army and navy should be allotted to the Hindus and Mahomedans in proportion to their strength in the army.

The Hon'ble Raja Rishikesh Laha read the address of the Bengal National Chamber of Commerce urging the revival of village unions, enlargement of the powers of District Boards, provincial autonomy, recruitment of the majority of members of the Executive Council by non-official members of Legislative Council, reconstitution of Provincial and Imperial Councils, so as to secure a non-official majority, fiscal autonomy for both Provincial Governments and also for the Government of India, powers for councils, Provincial and Imperial, to legislate regarding internal administration excepting in matters relating to foreign relations and direction of military affairs.

Rai Baikunthnath Sen Bahadur read the Indian Association Address embodying the scheme of reforms advocated by the Indian National Congress. The Association suggested that a Parliamentary committee should sit periodically every ten years to enquire into the working of the constitutional reforms and Indian affairs. In conclusion the address said that the pages of the Anglo-Indian history revealed the grim truth of pledges often inadequately redeemed with disastrous effect on the public mind and prayed that this might not be the case with the message given by the King-Emperor through the Secretary of State.

Rai Hari Ram Goenka read the address of the Marwari Association urging adequate representation of the Marwari community in public bodies, modification of the Arms Act, extension of the system of village panchayats also of Boards of Industries, co-operative banks and technical and commercial colleges, expansion of legislative councils, greater association of Indians in the Executive Council and more powers for legislative councils especially in matters of revenue, taxation and expenditure.

In the course of the day the Viceroy and Mr. Montagu gave interviews among others to Messrs. Surendranath Bannerjee, Rai Baikunth Nath Sen, I. B. Sen, Nilratan Sircar, Rai Sitannath Rai and Raja Rishikesh Dr. Laha.

It is understood that the All-India Conference of Government electrical engineers and inspectors will be held at Calcutta on the 7th January next and will continue for a week.

Looting Bazars in East Bengal.

Due to High Prices of Salt and Cloth.

CALCUTTA, December 5. Reports of looting of Bazaars and Shops due to high prices of salt and cloth are reaching here from the interior of Eastern Bengal Districts. It is said that the mob consisting of poor people looted shops in Bogra, Jessore, Rangpur and Noakhali districts. In the latter district some eight markets were looted. A police sub-inspector was seriously wounded and a rioter was shot dead. The military and armed police are guarding the bazars in Noakhali.

Hunger Strike by Interned Men.

In Alipore Jail.

CALCUTTA, December 4. The Associated Press learns from an official source that a number of prisoners confined under regulation three of 1818 at Alipore Jail have started hunger strike by way of protest against their detention under that regulation. The strikers themselves assert that they have no ground for complaint regarding their treatment by prison authorities or in respect of food and clothing with which they have been provided, but have adopted the strike solely as a protest against their incarceration. It may be added that the prisoners under regulation three are revolutionary conspirators charged with most serious offences as described by Lord Ronaldsday in the recent speech in the Bengal Legislative Council.

Bombay

The Bombay Quadrangular Cricket.

Contest Between Hindus & Moslems.

Hindus only Make 195 Runs.

Moslems 202.

BOMBAY, December 4. The contest between Hindus and Mahomedans in the Quadrangular Cricket Tournament was resumed to-day in the presence of a large and enthusiastic crowd and when stumps were drawn overnight Mahomedans had closed their first venture with 202 to their credit and Hindus had one wicket down for 28. Great hopes were entertained of the Hindu team being able to reply with far higher total but their performance to-day was disappointing to many of their supporters. Some of their best bats were disposed of cheaply and they eventually managed to make up 195 in their first knock which was over at quarter past four. Deodhar with his 57, the top score of the day and for the matter of that of the match so far. Mehta with his 33 and Shivaram with his 27 being chiefly responsible for this result. Scoring was painfully slow and it took three and half hours for Deodhar to get through his half century. But excitement was not wanting especially in the afternoon when things got quite uncertain as to whether the Hindus would be able to lead or at least equalise the Mahomedan total. It was however no easy task for Mahomedans. As many as seven bowlers were tried changes taking place very frequently. Khan Mahomed was responsible for 4 wickets and Saleh Mahomed three. Mahomedans began their second venture at half past four and during an hour and half play that followed made 44 losing two wickets.

Bombay Matriculation.

Option to Answer Papers in

Vernacular Rejected.

BOMBAY, December 5. The Bombay University Senate after two days discussion has rejected the proposal that option should be given to a candidate sitting for the matriculation examination to answer the paper in vernacular and an amendment that the papers in all subjects should be answered in English has been carried.

Bombay Council.

Discussion on Compulsory Education B.II.

BOMBAY, December 5. Quite an interesting discussion has been going on in the Bombay Legislative Council over Mr. Patel's Bill to enable the Municipalities to introduce free and compulsory education within their areas if they choose to do so. After the second reading of the Bill the consideration of the Bill clause by clause was taken in hand when a number of amendments were moved. Mr. Sathe proposed that the president of the Municipalities rather than Magistrates should be empowered to try cases which imposed penalty to parent or guardian for failure to cause the child to attend school. His contention was that the procedure of trial by Magistrate was bound to be lengthy and extensive and there was roughness in treatment given to the accused in criminal courts. The proposal was rejected. Mr. Sathe then moved another amendment doing away with wholesale bar against the employment for profit of children of school going age. The suggestion was accepted by the council. The bill is still under discussion.

Burma

Death of a Prominent Rangoon Citizen.

RANGOON, December 5. Death took place last night at the ripe age of 74 of the Hon'ble Merwarjee Gowarjee, after several months' illness. He was a first class Honorary Magistrate and Municipal Commissioner for over a quarter of a century, a member of the Burma Legislative Council since its formation and a member of various public institutions a well known leader of Indian communities in Rangoon and a respected leader of his community. He received K. I. H. (Gold medal) in 1905 having been in his day the leading rice merchant. The rice market will be closed to-day in his memory. He leaves a large family behind him, the eldest son of Gowaarjee being one of the leading local barristers. The funeral took place this morning and was largely attended by all classes of the community.

ప్రజాభిప్రాయములు

I కృష్ణామండల విశేషసభ.

అయ్యో, ప్రత్యేక కృష్ణామండలసభ ఈ నెల 9-వ తేదీన ఏలూరు నందు జరుగును. బండరునందు ప్రభుత్వరంగుల న్యాయవాదియగు భూస్వామియను కమ్యూటబలునగు ఉన్నవ సుబ్బయ్యచాదరి గా రగ్రాసనాధిపత్యము వహింతురు. కృష్ణామండలము రాజకీయజీవనమున అగ్రస్థానము వహించి యుండెనుగా. కోతల తీరుణమైనను, ప్రస్తుతావస్థకేతన మదినుంచి వెక్కుచుంది సభకు దయచేతురని ఎరుగు చూడబడుచున్నది. జేకాభిమానులకింతకన్న విద్యుక్తమైన ధర్మమువేరుండదు. బ్రాహ్మణేతర నాయకసభకు అహ్వనసంఘాధ్యక్షులుగనుండిన గావుబహద్దర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు సభకువిచ్చేసి కాంగ్రెస్ స్పీకరులైన లోపములను తనమృదుమధుర వాక్కుల నెత్తి చూపుదురగాక యని ప్రజలవిశ్వాసము చున్నారు. మామూలు ప్రకారము ప్రతినిధులనుండి 1 మాసాయ ప్రేక్షకులనుండి, 8 అజాలు రుసుము వసూలుపరుపబడును. జిల్లాలోని అన్ని వాతలనుండి విరివిగ ప్రతినిధులు విచ్చేసి జిల్లాయొక్క క్రింది కాపాడుదురు గాకనుని కోరుచున్నాను.

బండరు, కొ. శివరామకృష్ణరావు.

II

గ్రంథాలయములు-బ్రాహ్మణేతరోద్యమము.

అయ్యో, నిన్నటిసాయంత్రము 2 గంటలకు నిడుబ్రోలు ఆంధ్ర సరస్వతీ గ్రంథాలయ ద్వితీయ వార్షికోత్సవమునకు బారిష్టరు త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు అధ్యక్షత వహించిరి. గ్రంథాలయోద్యమము వ్యాప్తిచేయు నిక్కాలమున బ్రాహ్మణేతరోద్యమమును గూర్చి విమర్శింపబూనుట విద్యాధికుల లక్షణమని తలంచుచు కార్యాలయ రామస్వామి చౌదరిగారు తమ యువన్యాసమునందు బ్రాహ్మణులను నిరసింపుచు బ్రాహ్మణేతరుల నభినందింపుచు నొక్క వక్కాణించిరి. గ్రంథాలయోద్యమము సర్వజనులయందును భావాభివృద్ధి నొందించుటయే అయియున్నచో నిట్టి తరుణమున బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమన్వయ గూర్చి వచించి రాజకీయ పరిస్థితులలో సంభవించు స్వరాజ్యోద్యమమునకు కళంకము నాపాదించుటయుట విద్యాధురీణుల లక్షణముగాదు. ఇట్టి యనవసరాందోళన స్వాంతులై రాగల యుద్యమముల నిర్మూలన మొనర్చుట విద్యాధికుల లక్షణమేమో యొకించుక చదువరు లూహించెదరు గాక.

నా. పి. స్వామి.

III

జాతీయవస్త్రధారణము, గుంటూరు.

అయ్యో, విద్యార్థులు జాతీయవస్త్రధారణ చేయవచ్చు నని అనగా ధోవతి చొక్కా ఉత్తరీయము ధరించిన చాలునని, ప్రప్రథమమున ఉత్తరువు నొసంగిన కుంభకోణము కళాశాల ప్రెసిసిపాలు ప్రాతముగా రెండుయిం ప్రశంసార్థములు. అటుతరువాత ఆంధ్రదేశములో రాజమహేంద్రవరము ఆర్టుకాలేజీ వారుకూడ ప్రాతముగారి పద్ధతినే అవలంబించిరి. నేడు గుంటూరు టవున్ హైస్కూలువారు కూడ 6-వ ఫారపు విద్యార్థులంతయు తక్కినవారందరు తలపాగాలు తీసెంద రావచ్చునని. పాపము 6-వ ఫారమువారు చేసికొన్న పాపమేమో? గవర్న మెంటు కళాశాలలవారు ఇంటరుమీడియేటు, బి. యే. విద్యార్థులకుకూడ అనుమతించియగా, ఈ స్కూలువారు 6-వ ఫారపువారికే తలపాగా లవసరమనికో తెలియకున్నది. వీరికి కూడ తలపాగాలు అవసరమనిచెప్ప ఈ స్కూలువారు ప్రార్థితులు. ఈ జాతీయవస్త్రధారణ ముపాధ్యాయులకు కూడ నున్న బాగుండును. అన్ని వృత్తులలో అది అసలేబిదవృత్తి. చాలతక్కువ ఆదాయము బొందువారువీరే. అట్టివారికి జాతీయ వస్త్రధారణమున కుత్తరువొసంగ బడినయెడల వారికిచాల ఖర్చుతగ్గును. అదేగాకకోటులలోనుతలపాగాలలోను బంధింపబడకుండ చాల హాయిగానుండురు. కావున, నాయకు లుపాధ్యాయులకుకూడ జాతీయవస్త్రధారణకొరకు ప్రయత్నించెదరని ప్రార్థించుచున్నాను. ఆంధ్రుడు.

IV

కమ్యూనిజమున కొక విశ్లేషణము.

అయ్యో, ఈ సంవత్సరము మన మహాజనసభ మదరాసులో జరుగునని తెలియవచ్చుచున్నది. ఈ నెలఖరలోగా సభ జరిపి మన యాశయములను మాంట్రిన్య ప్రభువర్యుని కెరుకపరుపవలసిన యవసరమున్నది. కావున, మదరాసులోనుండు మన సాంఘికల త్వరపడగోరుచున్నాను. ప్రస్తుతము మామూలుగా బ్రాహ్మణేతర సభలలో జరుగుచున్న తమాషాలు అచట జరిగి తీరును. తమాషానాయకులకు వాసస్థలమైన చెన్న ప్రభులో అందు బ్రాహ్మణేతరులమైన మన సాంఘిక మహాసభలో నుండు మన కాశ్వేతసంఘమున కధ్యక్షులై కాంగ్రెసు స్పీకరునా మోదింపని శ్రీ కృమారాగా బి.యే. గారు చెన్న ప్రభు మకాములో నుండగా మనసభలో ఆ తమాషాలు జరుగవని కాంగ్రెసు పక్షావలంబకులగు కమ్యూనిజమున కలకరుంధనమృతలను. సోదరులారా! మన సాంఘిక లందరు విశేషించి లైతులయి యున్నారు. లైతుల మైన మనకు కరిమైన కోతప వచ్చి యున్నది. తదనుబంధమయిన పనులు ఈ నెలఖర లోగ ముగియును. మనకు మన పనులలో నుండగా సభ జరుగ తటస్థించినచో పనులు వదలి యొకరు సరే కాంగ్రెసు పక్షావలంబకులగు మిరందరు తప్పక వచ్చి సభలో పాల్గొననిచో చాల చిత్తులు తటస్థించును గావున, కష్టక రావలెను. త్వరలో చెన్న ప్రభు సోదరుల సభావత్సము చేయవేడెద. అధ్యక్షులుగా బారిష్టరు త్రిపురనేని రామస్వామి గారు గాని, బి. మనుస్వామినాయుడు, బి. పి. బి. యల్ ; గారు గాని, పి. యస్. గురుస్వామి నాయుడు బి. యే; బి. యల్; గారు గాని యుండినచో బాగుండు నేమో ఆలోచించి సాంఘికలు త్వరలో తమ యాలోచనలను వెల్లడిపరుప ప్రార్థితులు.

ప. భూషయ్య.

V

హిందూయువజనసంఘము, ఏలూరు.

అయ్యో! ఈసంఘమునుగూర్చి ఆంగ్లేయపత్రికలయందును ఆంధ్ర ప్రకాశికయందును ప్రచురింపబడిన వ్యాసములం జూచితిని. 6-7-17 తేదీన ప్రచురింపబడిన సంఘనిబంధనలయందు ఈ సంఘముచే స్థాపింపబడిన పుస్తకభాండాగారము సర్వజనోపయుక్తంబుగ నుండునట్లు నూచించియు పంచములను సంఘమందిరములోనికి రానియకుండ వెడలగొట్టుట మిక్కిలిశోచనీయము. ఈకార్యము సంఘాభిప్రాయములకు విరుద్ధమున లోకమునకు వ్యగ్రముగను నున్నది. పంచములను సంఘమందిరమునకుఁజేర్చునొడదని కార్యదర్శి కెవ్వరధికారము నొసంగికో తెలిసికొనఁగోరుచున్నాడను. సర్వజనోపయుక్తంబుగ నుండవలయునని ఏర్పరచిన నిబంధనలు 2-7-17, 6-7-17, తేదీలను జరుపబడిన సర్వసాంఘిక సభలచే నంగీకరింప బడియుండెను గదా! కార్యదర్శి లీవిషయమున జరిపినచర్య సంఘనిబంధనలకు వ్యతిరేక మగుటచే నిందాపాత్రము ఆగును గావున వా రీ విషయమునచెప్పదగిన యంతయులను లోకమునకు వెల్లడించెదరని నమ్ముచున్నాము. మాసమున కొక అరయాపాయ చందా నొసంగు వారందఱకును సంఘము యొక్క ఖర్చుమీద వారియింటివద్ద చదువుకొనుటకు గ్రంథములను పంపుచున్నారు. ఇట్లు వారి యిండ్లకు బంపు గ్రంథములు సంఘమందిరమున రెండేసి లేకుండుటచే సంఘమందిరమునకు వచ్చి చదువుకొనువారి కడిగిన గ్రంథములు దరుచు లభింప కున్నవి. అట్లు పంప దలచిన యెడల అందుకు గ్రంథ సముదాయమును విడిగా సేకరించు కొని పంపదగును గాని, గ్రంథాలయమున గల ఒక్క ప్రతినే బయటికి పంపుట అనునీతియు. ఈ గ్రంథాలయము చందాదారుల యుపయోగము నిమిత్తమే యేర్పడినదా? లేక, సర్వజనోపయోగార్థమా? చందాదారుల యుపయోగార్థమే యైనచో, పురపాలకసభ్య సంఘము మున్నగు ప్రజా సాముదాయకముచే ఆదరింప బడవలసిన నిమిత్తము లేదు. ఇయ్యది సర్వ జనోపయోగార్థ మేర్పడిన గ్రంథాలయమైనచో, సభ్యులు గ్రంథముల నిండ్లకు తెప్పించుకొనుట పంచములను పతనమందిరమునుండి వెడలించుట మున్నగు చందాదారుల నిరంకుశాధికారములను నిలుపుచేయవలెను.

ఒకపురవాసి.

VI

ఏను కుటుంబములు క్రైస్తవమతములో కలియుట అయ్యో,

రేవేంద్రపాటివారు

1. చల్లపల్లి జంగయ్యగారు, భార్య, యగ పిల్లవాడు, ఆడపిల్ల 2. గోగి నేని అంజయ్యగారు, భార్య, 3 కాపం నేని రామయ్యగారు; భార్య, పిల్లలు, ఉన్నా గుగాని వారు మతము పుచ్చుకొలేరు. 4. కొల్లూరు శేషయ్యగారు; భార్య పిల్లలు మతము పుచ్చుకొలేరు. 5. నలుబోతు నరసింహయ్య; యందు నాయకుడు, భార్య, పిల్లలు కలువలేరు. వెదవడ్లపూడివారు. 6. ఏళ్ల శేషయ్యగారు, భార్య, ఇద్దరు పిల్లలతో కూడ. 7. చల్లపల్లి సుబ్బయ్యగారు ఒక్కడే. వీరిందరు కమ్యూనారు. 2-12-17 తారీఖున గుంటూరు నుండి తెనాలి నుండి ప్రాత్యేకము మిమనరీలు రేవేంద్రపాడు వచ్చి వీరికి మతము నిచ్చిరి. వీరిలో మొదటివా రగు జంగయ్య గారు రేవేంద్రపాటి గ్రామ మునయు. మంచి గుణవంతుడు, సత్త్వీలుడు, ప్రజారంజకుడు; గ్రామమునకు తలనంటివాడు. రేవేంద్రపాటిలో సామాన్యులకి వీరిమాటను జననాలువారు లేరు. ప్రభుగా గ్రామములోని జనమంతయు జంగయ్యగారిని చూచిగాని వారిబోధను వినిగాని క్రీస్తుమతము స్వీకరించెదరని కొందరు భయపడుచున్నారు. జంగయ్యగారి భార్యకు జబ్బుగానుండి గుంటూరులోని క్లర్కు ఆసుపత్రిలో ఉండ జంగయ్యగారు అక్కడికి పోయినప్పుడు తటస్థించిరి. వీరు మతాంతరులగుటకు చాలమట్టుకు క్లర్కు దొరసానిగారే కారకురాలట. తక్కిన వారు మతములో దిగుటకు జంగయ్యగారు కారకులు. ఇక నెలరోజులలో రేవేంద్రపాటిలోని మాలమాదిగ లందరు మతము పుచ్చుకొందురట. ఎప్పుడెప్పుడని ఉజ్జటాగుచున్నారట. దీనికి ప్రతికార మేమైన కలదా? లేక మనము “పట్టు పగలు ఇంట దొంగలుపడి దోచుకొనుచున్నను ఊరకుండ, వలసినదేనా?” క్రైస్తవభాదరీలు ఒకవంక, జవాభా కమిషనరు లొకవంక, హిందూమతస్థుల సంఖ్యను తగ్గింపవలె నని అనేక విధముల ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. క్రీమినలు నెటిలో మెంటులని పేరువెట్టి రక్షకవైస్యమువారు ఎరుకల ఏ నాని వాళ్లనుబట్టి బలవంతముగ క్రైస్తవులనుజేయుచున్నారు. ఆసుపత్రిలను పాఠశాలలను స్థాపించి భాదరీలు హిందూమత పు గొంతును కోయుచున్నారు. దీనికింత “కుక్క కాటునకు చెప్పడెట్లు” అన్నట్లు ఒక్క ప్రతీక్రియ గలను. పంజాబులో అర్థ సమాజమువారు మతాంతరులను శుద్ధిచేసి హిందూమత ములో కలుపుకొనుచున్నట్లు మనదేశములో కూడ చేయవలెను. ఉదాసినతి మరణమునకు హేతువగుట నిశ్చయము. ఇందునకు దేశములోని ప్రముఖులందరు ఆలోచించి ధనమును కూర్చి శుద్ధిసభను స్థాపింపవలెను. ఆసభవారు కొంతమంది బోధకులను తరిఫీదుచేసి గ్రామ గ్రామములకు పంపి హిందూ మతముయొక్క గొప్పతనమును గ్రామస్థులకు బోధించునట్లు చేయవలెను. మతాంతరులను శుద్ధిచేసి హిందూమతములో కలుపుకొనునట్లు చేయవలెను. ఇంతే కాదు. అన్నిటికంటె ముఖ్యముగా మాలమాదిగ ఎరుకల ఏనాదిపిల్లలకు ఆర్షనస్త్రియ లిచ్చి ధర్మముగా చదువు చేతిపనులు నేర్పరలెను. ‘మాల మాదిగలు అన్ని జాతులలో కలసి నిరాఘాటుగా తిరుగవచ్చును. అంటులేదు. ముట్టులేదు.’ అని పూర్వార్చార పరాయణులు బహిరంగముగా ప్రకటింప వలెను. ఈ పని వెంటనే జరుగ వలెను. లేకపోయిన హిందూ మతము క్రమ క్రమముగ క్షీణించుట నిశ్చయము. క్షీణించి క్షీణించి ఆఖరునకు ఏ నలుగురు పూర్వార్చార పరాయణులలో మిగులుదురు. హిందూదేశములో హిందూ మతమునకు అక్రయము లేకపోవును. కాబట్టి వైస నూచించిన పని వెంటనే జరుగవలెను. ఏపావలి భిక్షకు జంధ్యాల గొర్రెనాథ శాస్త్రిలవారి ఇంటికి నేను మరకొందరు కలసి వెల్లె నప్పుడు శాస్త్రిల వారు “క్రైస్తవ మతమును స్వీకరించినవారిని తిరిగి హిందూమతములో కలుపవలె నందీ” అని ఎంతో చింతతో ననిరి. ఈమాటనే వారు బహిరంగముగ ప్రకటించి, శుద్ధి సభకు వారే అధ్యక్షులుగ నుండి దేశమునకు గొప్ప యుపకారము జరుగగలరు. ఏలనన, శాస్త్రిల వారు పూర్వార్చార పరాయణులు. ఆ ఖం డ విద్యాంసులు. పూర్వార్చార పరాయణులకు వారియందు గౌరవముమొందు. అట్టి మహామహాపులు ఈపనిని పూనుకొన్న దేశములోని పూర్వార్చార పరాయణు లందరు తప్పక అంగీకరింతురు. వారే అంగీకరించిన, అన్ని ప్రతినిధకములు పోయి, దేశము బాగుపడుట నిశ్చయము. అయ్యో! మన మతిస్థులు ఇతరులకుమను స్వీకరించిరే అని హిందువులు ఇట్టి సమయములలో దుఃఖించుచుండురు. తరువాత మరచిపోవుదురు. ఈ లాగైన, ఏమిలాభము? కోగము వచ్చినదని ఏడ్చిన నయమగునా? తగిననుండు చేయవలెను. రేవేంద్రపాడు. నల్లపాటి హనుమంత రావు.

మచిలీ పట్టణము, కృష్ణాజిల్లా.